

Afgørelser – Reg. nr.:

Fredningen vedrører:

Bemærkninger:

Bemærkninger om formål og bestemmelser:

Denne fredning indeholder ingen udtrykkelig formålsbestemmelse. Formålet må derfor udledes ud fra en fortolkning af fredningsafgørelsen. I dokumentet er de generelle bestemmelser fremhævet. Den fremhævede tekst er vejledende og er fremhævet som hjælp til læseren. Fredningens generelle bestemmelser kan også optræde uden for de markerede områder. Et fuldstændigt billede af formål og bestemmelser forudsætter, at hele afgørelsen fra fredningsnævn og Overfredningsnævnet/klagenævn læses.

[Tryk her for at komme direkte til den vejledende fremhævning af bestemmelserne](#)

Domme:

Taksationskommissionen:

Overfredningsnævnet:

Fredningsnævnet:

Forslag:

Dispensationer: sidst i filen med nyeste til sidst

OVERFREDNINGSNÆVNET>

26/10-1987

Overfredningsnævnets tillægsafgørelse

af 26. oktober 1987

til kendelse af 6. september 1968 om fredning af arealer ved Tystrup-Bavelse søerne i nu bl.a. Sorø Kommune, Vestsjællands Amt (sag nr. 1862 A/66-1/87).

Ved kendelse af 6. september 1968 bestemte Overfredningsnævnet fredning af ca. 870 ha ved Tystrup-Bavelse søerne syd for Sorø, herunder arealer af landbrugsejendommen "Suserupgård" (matr.nr. 2 a, 3 a og 3 b Suserup By, Lyngby) i nu Sorø Kommune. Fastsættelsen af fredningsbestemmelser om terrændringer for bl.a. arealerne af "Suserupgård" og dermed tilkendelsen af fredningserstatning til ejendommens ejer, Folmer Madsen, blev imidlertid udskudt.

Ved særkendelse af 15. september 1969 bestemte Overfredningsnævnet for den fredede del af "Suserupgård", at der ikke må foretages terrændringer, dog at grusgravning skal være tilladt på den nord for Suserupvejen liggende del af matr.nr. 3 a, kaldet "Sibirien". Ved særkendelsen tilkendte Overfredningsnævnet samtidig Folmer Madsen 455.000 kr. i erstatning i anledning af fredningen. Beløbet var i overensstemmelse med den erstatningsfastsættelse, som Taksationskommissionen vedrørende Naturfredning efter Overfredningsnævnets anmodning i henhold til de dagældende bestemmelser i naturfredningsloven havde foretaget under den forudsætning, at fredningen ikke ville være til hinder for grusgravning på arealet kaldet "Sibirien". Efter Over-

fredningsnævnets anmodning havde Taksationskommissionen tillige fastsat en erstatning under den forudsætning, at fredningen ville forbyde usgravning også på dette areal. Denne erstatning fastsatte Taksationskommissionen til 585.000 kr.

Efter ikrafttrædelsen af råstofloven af 7. juni 1972 anmeldte Folmer Madsen rettidigt til Vestsjællands Amtsråd, at han havde en før lovforslagets fremsættelse den 9. februar 1972 tinglyst ret til at grave grus på arealet kaldet "Sibirien" og derfor ikke var undergivet den ved loven indførte tilladelsesordning. I juni 1980 meddelte Amtsrådet Folmer Madsen, at hans anmeldelse ikke kunne anerkendes, og dette blev i oktober 1986 tiltrådt af Miljøministeriet v/den daværende Fredningsstyrelse.

Folmer Madsen har herefter anmodet Overfredningsnævnet om at genoptage erstatningsfastsættelsen i anledning af fredningen og tilkende ham yderligere 130.000 kr. i erstatning, svarende til forskellen mellem Taksationskommissionens alternative erstatningsfastsættelser. Miljøministeriet v/Skov- og Naturstyrelsen har tilsluttet sig anmodningen.

I sagens behandling har deltaget 9 af Overfredningsnævnets medlemmer.

Overfredningsnævnet skal enstemmigt udtale:

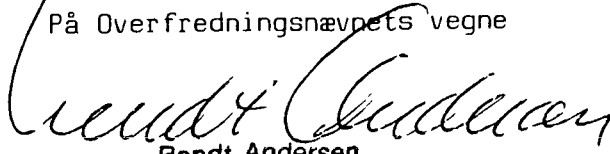
Under hensyn til den tilvejebragte enighed mellem Folmer Madsen og Miljøministeriet og usikkerheden med hensyn til udfaldet af en retssag mellem parterne findes det rimeligt at efterkomme anmodningen, således at Folmer Madsen stilles, som om fredningen havde forbudt ham at grave grus på arealet kaldet "Sibirien".

Den yderligere erstatning fastsættes til 130.000 kr. uden renter.

Da Overfredningsnævnet tilpligtede staten at udrede 90 % af erstatningerne i anledning af fredningen af arealer ved Tystrup-Bavelse sø-

erne, vil den yderligere erstatning til Folmer Madsen være at udrede af staten med 90 % og af Vestsjællands Amtskommune med 10 %.

På Overfredningsnævnets vegne

Bendt Andersen
overfredningsnævnets formand

OVERFREDNINGSNÆVNET>

U D S K R I F T

a f

OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL

=====

År 1969, den 15. september, afsagde Overfredningsnævnet følgende

s æ r k e n d e l s e

i sagen Ofn. 1862 A/66 vedrørende ejendommene matr. nr. 1 a, 7 f, Lynge-Eskildstrup by, 2 a, 3 a, 3 b, Suserup by, og 2 b, 8 a, Suserup by, alle Lynge sogn, der indgår som led i den i øvrigt ved Overfredningsnævnets kendelse af 6. september 1968 - Ofn. 1862/66 - foretagne fredning af arealer ved Tystrup-Bavelse søerne.

Ved den nævnte kendelse af 6. september 1968 stadfæstede Overfredningsnævnet med visse ændringer og tilføjelser den af fredningsnævnet for Sorø amtsrådsreds den 12. maj 1966 afsagte kendelse vedrørende fredning af arealer ved Tystrup-Bavelse søerne i Gunderslev, Fuglebjerg, Tystrup og Lynge sogne. Med hensyn til de 3 nævnte ejendomme, der er betegnet som lb. nr. 121, matr. nr. 1 a, 7 f, Lynge-Eskildstrup by, tilhørende Vilh. Jensen, lb. nr. 128, matr. nr. 2 a, 3 a og 3 b, Suserup by, tilhørende Folmer Madsen, og lb. nr. 129, matr. nr. 2 b, 8 a, smst., tilhørende Henriksen og Henriksen Industri A/S, udtaltes det i Overfrednings-

nævnets kendelse, at ejendommene ville være at udtage til særskilt behandling på grund af de på disse ejendomme værende grus- og stenforekomster, jfr. pag. 45, sidste afsnit i denne kendelse kaldet hovedkendelsen, der er vedlagt nærværende kendelse som bilag.

Efter at en række af de med grusforekomsterne forbundne problemer er blevet afklarede - hvilket har forudsat en særlig undersøgelse af forekomsternes udstrækning og kvalitet på de 2 førstnævnte ejendomme samt en nærmere fastlæggelse af vilkårene for ministeriet for kulturelle anliggenders godkendelse af grusudvindingsadgangen på den under lb. nr. 129 nævnte ejendom - har Overfredningsnævnet foretaget den afsluttende behandling af fredningssagen om de 3 ejendomme ved afsigelse af nærværende kendelse.

Ved fredningsnævnets kendelse af 12. maj 1966 blev de 3 ejendomme fredet som angivet i følgende opstilling:

Lb. nr.:	Matr. nr.: Navn:	Fredet areal ha:	omfattet af byggelinie ved sø m.m. ikke omfat- tet heraf ha:	Zone:	Erstatning kr.:
-------------	---------------------	------------------------	---	-------	--------------------

Lynge-Eskildstrup by:

121	1 a, 7 f, Vilh. Jensen	9,3	x) $\frac{0,9}{3,2} = 4,1$	II	16.600
			$\frac{0,8}{4,4} = 5,2$	III	

Suserup by:

128	2 a, 3 a, 3 b, Folmer Madsen, "Suserupgård"	58,1	$\frac{21,1}{10,4} = 31,5$	I	161.950
			$\frac{23,7}{2,9} = 26,6$	II	

129	2 b, 8 a Henriksen & Kähler A/S i likvidation (nu: Henriksen og Henriksen In- dustri A/S	6,5	$\frac{0,6}{5,9} = 6,5$	II	Erstatning fra- faldet. Sten- og grusudvinding tilladt i henh. t. tilsagn af 18/12-62 fra kul- turministeriet.
-----	---	-----	-------------------------	----	--

x) Beregningen korrigeret under Overfredningsnævnets behandling af sagen.

Fredningsnævnets kendelse blev også for disse 3 ejendomme forelagt Overfredningsnævnet i medfør af naturfredningslovens § 19, stk. 3, hvorhos ejeren af lb. nr. 128 ankede kendelsen.

Overfredningsnævnet har den 26. og 27. september 1966 besigtiget det fredede og forhandlet med ejerne og med repræsentanter for ministeriet for kulturelle anliggender, Naturfredningsrådet, fredningsplanudvalget, fredningsnævnet, Sorø amtsråd, Fuglebjerg og Lynge-Broby kommuner samt andre interesserede.

Overfredningsnævnet har desuden ført forhandlinger med den ankende ejer både på stedet og i København.

Under forhandlingerne fremhævede ejerne af ejendommene lb. nr. 121 og 128, at den del af deres ejendomme, der ligger nærmest søen, og som allerede blev fredet ved Overfredningsnævnets kendelse af 20. april 1964 - Ofn. 1400/60 - er fredet uden forbud mod grusgravning, mens grusgravning på de arealer, der omfattes af fredningsnævnets kendelse af 12. maj 1966 under zone I og II, er forbudt.

Overfredningsnævnet har herefter besluttet, at de 3 nævnte ejendomme fredes som det fremgår af det følgende:

A. Fredningens omfang.

Den ved fredningsnævnets kendelse fastlagte afgrænsning af det fredede stadfæstes, jfr. det nærværende kendelse vedhæftede kort.

B. Fredningens indhold.

Almindelige bestemmelser.

Overfredningsnævnet har, som det fremgår af hovedkendelsen, tiltrådt, at det fredede ved nævnets kendelse er opdelt i zoner, for hvilke gælder fredningsbestemmelser af forskellig intensitet, ligesom Overfredningsnævnet har godkendt den skete afgrænsning

mellem zonerne indbyrdes. Dette gælder også de af nærværende kendelse omfattede ejendomme, dog at det er besluttet, at det under lb. nr. 121 i zone III fredede område vil være at frede i zone II.

Fredningsbestemmelserne for zone I og II, hvori de 3 ejendomme herefter er fredede, har efter de af Overfredningsnævnet vedtagne ændringer - markeret ved understregning - følgende ordlyd, idet der med hensyn til de af Overfredningsnævnet gjorde undtagelser fra forbud mod grusgravning og beplantning henvises til det under særlige bemærkninger anførte:

Zone I.

- § 1. Arealerne skal bevares i deres nuværende tilstand, således at ejendommenes karakter af landbrugs- og skovbrugsejendomme opretholdes.
- § 2. Ændringer i terrænet eller i terrænformerne, herunder grus- og lergravning, opfyldning og planering er ikke tilladt, ligesom arealerne ikke må anvendes til oplags- og losseplads. Retablering af grus- og mergelgrave er dog tilladt.
- § 3. Anlæg af veje er ikke tilladt uden tilladelse fra fredningsnævnet for Sorø amtsrådsreds. Dette gælder dog ikke markveje anlagt som led i landbrugsdrift.
- § 4. Udenfor de nuværende haveanlæg må træbeplantning ikke foretages undtagen til bevarelse og foryngelse af eksisterende bevoksning. For løvtræbevoksningernes vedkommende skal nyplantningen bestå af almindelige danske løvtræer. Dispensation herfra kan meddeles af fredningsnævnet.
- § 5. Levende hegn, trægrupper og enkeltstående træer udenfor haver må ikke fjernes. Udtynding af disse bevoksninger må kun foretages i det omfang, det er nødvendigt til deres bevarelse og foryngelse. Dispensation herfra kan meddeles af fredningsnævnet.
- § 6. Stengårder må ikke forandres eller fjernes uden fredningsnævnets samtykke.
- § 7. Opførelse af og tilbygninger til samt ombygning af land- eller skovbrugsbygninger på arealerne må ikke påbegyndes, forinden tegninger og planer for bygningen er godkendt af fredningsnævnet. Det samme gælder ved tilbygning til og ombygning af eksisterende anden bebyggelse.

- § 8. Herudover må der ikke opføres nogen art af bygninger. Det er endvidere ikke tilladt at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, beboelsesbåde, boder, skure eller andre indretninger, herunder master, tårne og benzinanlæg, dog at master til lokal el-forsyning kan tillades af fredningsnævnet.
- § 9. Etablering af teltlejre, camping- og parkeringspladser uden for arealer, som er godkendt dertil af fredningsnævnet, må ikke finde sted.
- § 10. Naturlige vandløb må uden fredningsnævnets tilladelse ikke opstemmes eller rørlægges. Om påtænkte foranstaltninger, der kan medføre væsentlige ændringer i vandstanden i Tystrup-Bavelse sø, skal meddelelse forud gives til fredningsnævnet.
- (Nævnskendelsens § 11 om forbud mod udstykning og meddelelse af vejrettigheder udgår.)
- § 11. For de ejendommers vedkommende, der grænser op til Tystrup-Bavelse sø, gælder endvidere følgende bestemmelser:
- a. Søbreddens forløb må ikke ændres.
 - b. Rørskoven langs søen må ikke besejles af andre end søejere og lejere af jagt- og fiskerirettigheder. Skæring af tagrør må kun finde sted i tiden 1. november til 1. april.

Zone II.

- § 1. Arealerne skal bevares i deres nuværende tilstand, således at ejendommenes karakter af landbrugs- og skovbrugsejendomme opretholdes.
- § 2. Ændringer i terrænet eller i terrænformerne, herunder grus- og lergravning, opfyldning og planering er ikke tilladt, ligesom arealerne ikke må anvendes til oplags- og losseplads. Retablering af grus- og mergelgrave er dog tilladt.
- § 3. Anlæg af veje er ikke tilladt uden tilladelse fra fredningsnævnet. Dette gælder dog ikke markveje anlagt som led i landbrugsdrift.
- § 4. Nåletræsbeplantninger må ikke anlægges.
- § 5. Stengærder må ikke forandres eller fjernes uden fredningsnævnets samtykke.
- § 6. Opførelse af og tilbygninger til samt ombygning af de til

bestående land- eller skovbrug nødvendige bygninger må ikke påbegyndes, forinden tegninger og planer for bygningen og dens placering er godkendt af fredningsnævnet. Det samme gælder ved tilbygning til og ombygning af eksisterende anden bebyggelse.

Bygninger til nyoprettede landbrug og til aftægts- samt funktionærboliger for de ved land- eller skovbrugserhvervet beskæftigede personer må ikke opføres uden fredningsnævnets tilladelse, der kan nægtes, såfremt byggeriet ikke tjener rimelige landbrugsøkonomiske hensyn.

- § 7. Endvidere er det på de ved Tystrup og Vinstrup særligt angivne arealer - benævnt som zone II b - tilladt at opføre bygninger til lokal helårsbrug efter forud af nævnet indhentet godkendelse af byggeriets udseende og placering.
- § 8. Herudover må der ikke opføres nogen art af bygninger. Det er endvidere ikke tilladt at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, beboelsesbåde, boder, skure eller andre indretninger, herunder master, tårne og benzinanlæg, dog at master til lokal el-forsyning kan tillades af fredningsnævnet.
- § 9. Etablering af teltlejre, camping- og parkeringspladser uden for arealer, som er godkendt dertil af fredningsnævnet, må ikke finde sted.
- § 10. Naturlige vandløb må uden fredningsnævnets tilladelse ikke opstemmes eller rørlægges. Om påtænkte foranstaltninger, der kan medføre væsentlige ændringer i vandstanden i Tystrup-Bavelse sø, skal meddelelse forud gives til fredningsnævnet.
(Nævnskendelsens § 9 om forbud mod udstykning og meddelelse af vejrettigheder udgår.)
- § 11. For de ejendommers vedkommende, der grænser op til Tystrup-Bavelse sø, gælder endvidere følgende bestemmelser:
- a. Søbreddens forløb må ikke ændres.
 - b. Rørskoven langs søen må ikke besejles af andre end søejere og lejere af jagt- og fiskerirettigheder. Skæring af tagrør må kun finde sted i tiden 1. november til 1. april.

Berettigede til at påtale overholdelsen af foranstående fredningsbestemmelser er fredningsnævnet for Sorø amtsrådsreds samt ministeriet for kulturelle anliggender eller eventuelt et med henblik på områdets varetagelse af nævnte ministerium nedsat særligt organ.

Særlige bestemmelser vedrørende de enkelte ejendomme.

Fra disse almindelige bestemmelser gælder dog følgende undtagelser:

I. Grusgravning.

ad lb. nr. 121, matr. nr. 1 a, 7 f, Lyng-Eskildstrup, Vilh. Jensen.

ad lb. nr. 128, matr. nr. 2 a, 3 a, 3 b, Suserupgård, Folmer Madsen.

Efter Overfredningsnævnets opfattelse bør spørgsmålet om adgang til grusudvinding på de 2 ejendomme afgøres efter en samlet vurdering af hver ejendom omfattende såvel de af kendelsen af 20. april 1964 berørte områder som de ved nærværende kendelse fredede arealer. Dette er stærkt begrundet i landskabelige hensyn, idet navnlig store dele af Suserupgårds arealer som en helhed udgør et meget væsentligt og sårbart led i den landskabelige sammenhæng; men også praktiske grunde taler for en samlet løsning. Overfredningsnævnet har derfor besluttet under nærværende sag at optage spørgsmålet om ved fredning at fratage de 2 ejere den adgang til på arealerne nærmest søen at grave grus, der ikke berørtes af kendelsen af 20. april 1964, hvorved bemærkes, at begge ejere under sagens forløb har fremsat ønske om at påbegynde grusgravning.

Efter at der ved en af Danmarks Geologiske Undersøgelse foretaget undersøgelse er fremskaffet nærmere oplysninger om de på ejendommene værende grusforekomster og ved alternative takstationer om værdien heraf samt vedrørende Suserupgård været ført en omfattende korrespondance og afholdt flere møder med ejeren, har Overfredningsnævnet besluttet følgende med hensyn til grusgravning:

Vedrørende lb. nr. 121, matr. nr. 1 a, 7 f, Lyng Eskillstrup.

Det skal på den fredede del af ejendommen - d. v. s. hele det mellem æmtslandevejen/Tystrupvejen og søen liggende område - være tilladt at foretage afgravning af grus m.m. indtil et mod søen skrånende plan. Gravningen må kun foretages indtil det på vedhæftede kort nr. SO 113 a angivne plan, der mod øst er bestemt af højdekurven 17,5 og i øvrigt af følgende koter:

kote 30 ved punkt A, det vestligste punkt ved landevejen (nuværende kote = 35),

kote 20 ved punkt B, det nordligste punkt ved landevejen (= nuværende plan),

kote 20 ved punkt C, det sydligste punkt ved Tystrupvejen (= nuværende plan).

For grusgravningen er fastsat følgende tilkår, jfr. i øvrigt § 7 i lov nr. 114 af 4. juli 1967 om landbrugsejendomme:

Grusgravning og retablering af området skal være afsluttet inden 1980, hvilket tidspunkt dog under ganske særlige omstændigheder kan udskydes af ministeriet for kulturelle anliggender. Gravningen må ikke påbegyndes, før der foreligger en af ministeriet for kulturelle anliggender eller dennes repræsentant godkendt plan over gravearbejdets udførelse m. m. - bl. a. om overjordens bevarelse, arealets anvendelse i graveperioden, successiv planering, om profiler for det endeligt afgravede areal, retablering af området m. v.. Den endelige retablering vil dog til sin tid være at planlægge sammen med ministeriet eller dennes repræsentant med henblik på en landbrugsmæssig el. lign. anvendelse af arealet i overensstemmelse med fredningens formål. Denne beslutning er meddelt gårdejer Vilh. Jensen i skrivelse af 13. september 1968.

Vedrørende lb. nr. 128, matr. nr. 2 a, 3 a, 3 b, Suserupgård.

Det under de almindelige fredningsbestemmelser i § 2 indeholdte forbud mod grusgravning udvides til også at omfatte det ved Overfredningsnævnets kendelse af 1964 fredede areal.

Derimod gælder forbudet mod grusgravning ikke den nord for Suserupvejen liggende del af matr. nr. 3 a, kaldet "Sibirien", hvor grusgravning skal være tilladt. Gravning og retablering af området skal være tilendebragt inden 10 år fra gravningens påbegyndelse. Denne frist kan dog under ganske særlige omstændigheder forlænges af ministeriet for kulturelle anliggender. I øvrigt gælder for adgangen til grusgravning i "Sibirien" de ovenfor vedrørende lb. nr. 121 angivne vilkår med hensyn til kulturministeriets godkendelse af arbejdsplan, arbejdets udførelse m. v..

Gravning af grus m. v. til ejendommens eget brug er tilladt i området mellem Suserupskov og Suserupvejen.

Vedrørende lb. nr. 129 - matr. nr. 2 b, 8 a, Suserup, Henriksen og Henriksen Industri A/S.

I henhold til fredningsnævnets kendelse af 12. maj 1966 har ejeren ret til at udvinde grus og sten i overensstemmelse med tilsagn herom fra ministeriet for kulturelle anliggender af 18. december 1962. Om denne grusgravningsret er mellem ministeriet og ejerne indgået følgende overenskomst, som Overfredningsnævnet kan tiltræde:

"Overenskomst."

"Arbejdsperioder og
disses varighed

Forud for den endelige fredningstilstand - således som denne foreskrives i Overfredningsnævnets kendelse - regnes med en graveperiode og en retableringsperiode. Graveperioden fastsættes med varighed indtil 31. december 1982. En eventuel forlængelse af denne periode kan finde sted efter nærmere aftale med ministeriet.

Retableringsperioden udløber 2 år efter graveperiodens udløb.

Gravningens udførelse Gravningen på ejendommen skal planlægges i overensstemmelse med den plan for det ende-

ligt afgravede areal, som er vedhæftet nærværende overenskomst - tegning nr. 246(oversigtsplan 1:1000) af 19. november 1968 med tilsvarende profiltegning af samme dato x).

Aktiviteter i arbejdsperioderne	I såvel graveperiode som retableringsperiode kan ejendommen anvendes til grusgravning, til oplagring af grusmateriale og til sådanne bygninger og installationer, som måtte være nødvendige under hensyn til behandling og salg af grusprodukter fra ejendommen eller fra de omliggende kontraktarealer.
Retablering, planlægning og udførelse	Retableringen planlægges i samarbejde med fredningsmyndighederne efter firmaets valg, enten med henblik på genoptagelse af landbrugsdriften i den hidtil på ejendommen anvendte form, eller med henblik på anden tilsvarende drift, således at området landskabeligt kommer til at fremtræde som forudsat ved Overfredningsnævnets kendelse. I retableringsperioden fjernes alle industrielle anlæg og bygninger, og terrænet reguleres således, at alle periferiskranter får skråninger med anlæg mindst 1,5, medens alle eventuelle ujævnheder inden for periferien skal have skråninger med anlæg mindst 2,0. Grusmaterialer, der ikke ved periodens afslutning er fjernet, skal være regulerede i overensstemmelse hermed.
Endelige fredningsbestemmelser	Med hensyn til situationen efter retableringen henvises til Overfredningsnævnets kendelse."

I øvrigt er fredningsbestemmelserne for zone II i sin helhed gældende for ejendommen.

II. Vedrørende beplantning.

På ejendommen Suserupgård - lb. nr. 128 - har der i strid med de gældende fredningsbestemmelser fundet beplantning sted, fortrinsvis af nåletræer, på 5 i vedhæftede beplantningskort nærmere angivne områder.

Ejeren, proprietær Folmer Madsen, har overfor Overfredningsnævnet lagt overordentlig stor vægt på at måtte beholde disse beplantninger, navnlig beplantningen ved søen, hvor hensynet

x) ikke vedlagt denne kendelse.

til vildtet gør sig særligt gældende.

Efter Overfredningsnævnets opfattelse er det af afgørende betydning, at udsynet fra den modsatte side af søen over Suserupgårds åbne landbrugsarealer, der på begge sider er afgrænset af skove, i videst muligt omfang bevares. Overfredningsnævnet har derfor ikke kunnet godkende de skete beplantninger i det omfang, de strider mod dette hensyn. Om spørgsmålet er efter flere forhandlinger med ejeren herefter truffet en ordning, der fremgår af det vedhæftede beplantningskort, nr. SO 113 b, hvorefter en del af beplantningerne vil være at fjerne inden udgangen af 1969 henholdsvis 1975.

C. Erstatning.

Bortset fra lb. nr. 129, hvis ejere har frafaldet erstatning, har forlig ikke kunnet opnås på grundlag af de af Overfredningsnævnet fremsatte erstatningstilbud.

Overfredningsnævnet har derfor i medfør af naturfredningslovens § 20 anmodet taksationskommissionen om at ville fastsætte erstatningerne for fredning som ovenfor nævnt af de under lb. nre. 121 og 128 anførte ejendomme.

Ved sagens fremsendelse til taksationskommissionen har Overfredningsnævnet bedt denne foretage en korrektion med hensyn til arealernes opdeling i byggeliniearealer for så vidt angår Suserupgård, idet den i naturfredningslovens § 25, stk. 4, omhandlede søbyggelinie efter Overfredningsnævnets opfattelse ikke finder anvendelse på den i Tamosen liggende tørvegravningssø.

Ved taksationsforretninger afholdt den 1. september og 29. november 1967, 27. februar samt 3. april 1968 og 25. marts 1969 har taksationskommissionen foretaget nedennævnte erstatnings-

fastsættelser. Til brug herfor har kommissionen indhentet en af Danmarks Geologiske Undersøgelse udfærdiget rapport over foretagne geoelektriske undersøgelser på de 2 ejendomme. Endvidere har kommissionen som teknisk sagkyndig i sten- og grusgravningsspørgsmål antaget entreprenør Hans Hansen, Kvistgård.

Erstatningerne er fastsat således:

Lb. nr. 121, matr. nr. 1 a, 7 f, Lynge Eskildstrup.

Fredet areal - alt i zone II - udgør 9,3 ha, hvoraf byggelinieareal 1,7 ha.

Fredet areal ved Overfredningsnævnets kendelse af 1964, hvor grusgravning ved nærværende kendelse forbydes, udgør ca. 4,6 ha.

Erstatning for fredning som ovenfor vedtaget, d. v. s. med tilladelse til afgravning af det fredede indtil nærmere angivet plan ned mod søen, og således at zone III fredes i zone II 145.000 kr.

Lb. nr. 128, matr. nr. 2 a, 3 a, 3 b, Suserupgård.

Fredet areal ha:	i zone I heraf byggelinie- areal:	i zone II heraf byggelinie- areal:
58,1	$\frac{31,5}{11,7}$	$\frac{26,6}{25,1}$

Fredet areal i henhold til Overfredningsnævnets kendelse af 1964, hvor grusgravning ved nærværende kendelse forbydes, udgør ca. 6,7 ha.

Erstatning for fredning som ovenfor vedtaget, d. v. s. med grusgravningsforbud gældende for hele ejendommen med undtagelse af den nord for Suserupvejen liggende del af 3 a "Sibirien" 455.000 kr.

Om erstatningsfastsættelserne bemærker taksationskommissionen, at erstatningerne for tabene er fastsat svarende til den af fredningsservitutten foranledigede nedgang i ejendommenes

handelsværdi på grundlag af prisforhold pr. 12. maj 1966 idet bemærkes, at der er taget hensyn til de af ejerne og Danmarks Geologiske Undersøgelse påviste grusforekomster på ejendommene herunder også på de tidligere fredede arealer.

Landsretssagfører E. Anker Heegaard, der har repræsenteret gårdejer Folmer Madsen i ca. halvdelen af den tid, sagen har verseret for Overfredningsnævnet, har nedlagt påstand om tilkendelse af et beløb til dækning af advokatombkostninger. Under hensyn til sagens omstændigheder vil påstanden være at imødekomme med tilkendelse af et beløb på 800 kr..

Overfredningsnævnet har i medfør af naturfredningslovens § 17, stk. 2, besluttet, at 9/10 af erstatningsudgiften afholdes af statskassen. Da Overfredningsnævnet i øvrigt kan tiltræde den omhandlede kendelse for så vidt angår de her nævnte ejendomme, vil denne være at stadfæste med de ovenfor anførte tilføjelser og ændringer.

Et kort, nr. SO 113, udvisende grænserne for det fredede område, der udgør 74 ha, samt et grusgravningskort, nr. SO 113 a, vedrørende lb. nr. 121 og et beplantningskort, nr. SO 113 b, vedrørende lb. nr. 128 er vedhæftet nærværende kendelse.

T h i b e s t e m m e s :

Den af fredningsnævnet for Sorø amtsrådsreds afsagte kendelse om fredning af arealer ved Tystrup-Bavelse søerne stadfæstes for så vidt angår ejendommene matr. nr. 1 a, 7 f, Lynge-Eskildstrup by, 2 a, 3 a, 3 b, Suserup by, og 2 b, 8 a, Suserup by, alle Lynge sogn, med de af det foranstående følgende ændringer.

I erstatning udbetales til

lb. nr. 121, gårdejer Vilhelm Jensen,
Lyngeskildstrup, 4180 Sorø, 145.000 kr.

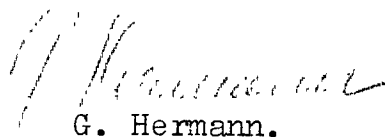
lb. nr. 128, proprietær Folmer Madsen,
Suserupgård, 4180 Sorø, 455.000 kr.

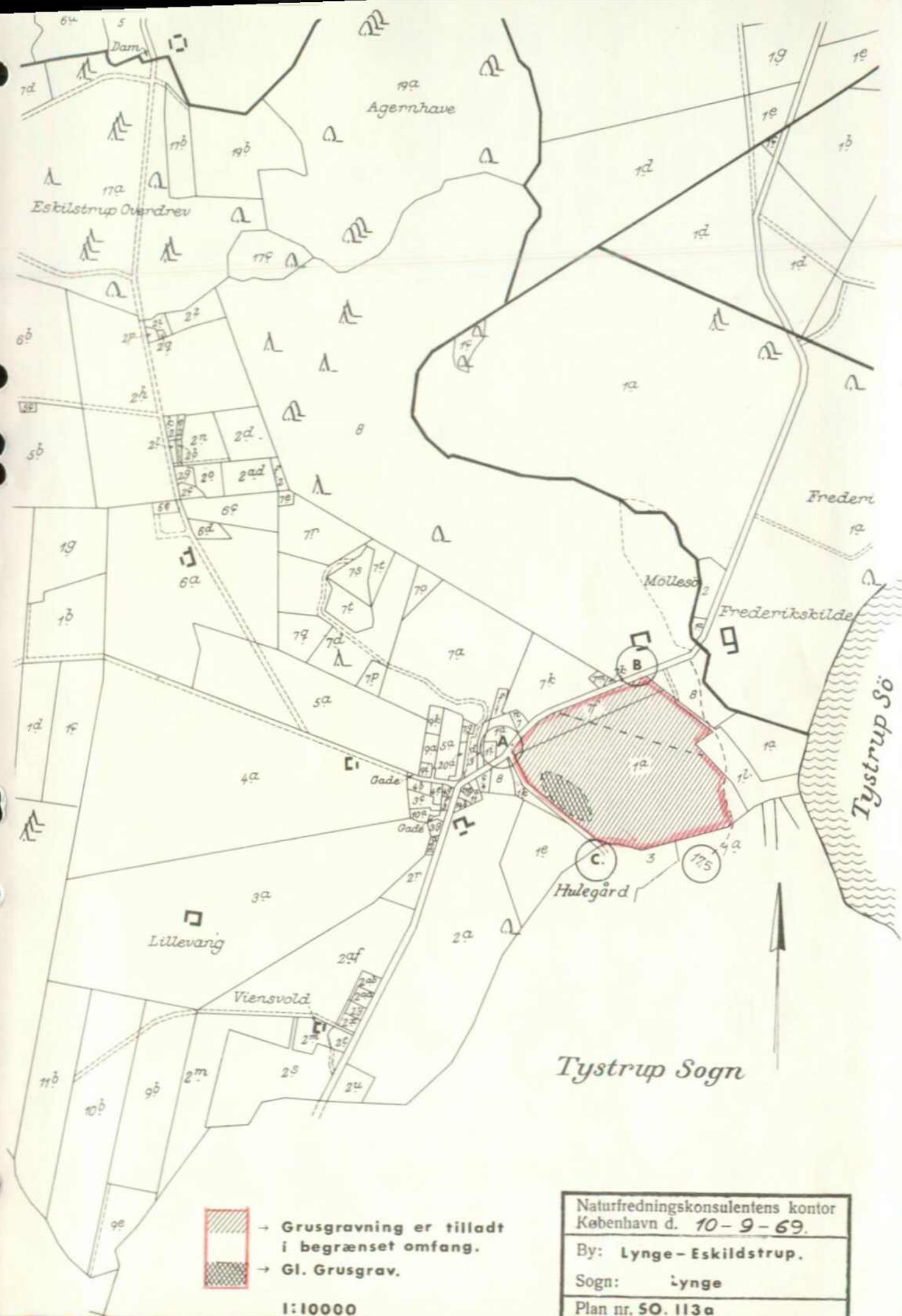
I alt 600.000 kr.

med renter 6 % p. a. fra den 12. maj 1966 til betaling sker.
Endvidere betales til landsretssagfører E. Anker Heegaard,
Nørre Farimagsgade 13, 1364 København K., kr. 800. Af erstatningsudgiften med renter som ovenfor nævnt udredes 9/10 af statskassen og 1/10 af Sorø amtsfond og de i amtsråds kredsen liggende købstadkommuner efter folketal i henhold til den senest offentliggjorte folketælling.

Udskriftens rigtighed

bekræftes

G. Hermann.

- Grusgravning er tilladt i begrænset omfang.
- Gl. Grusgrav.

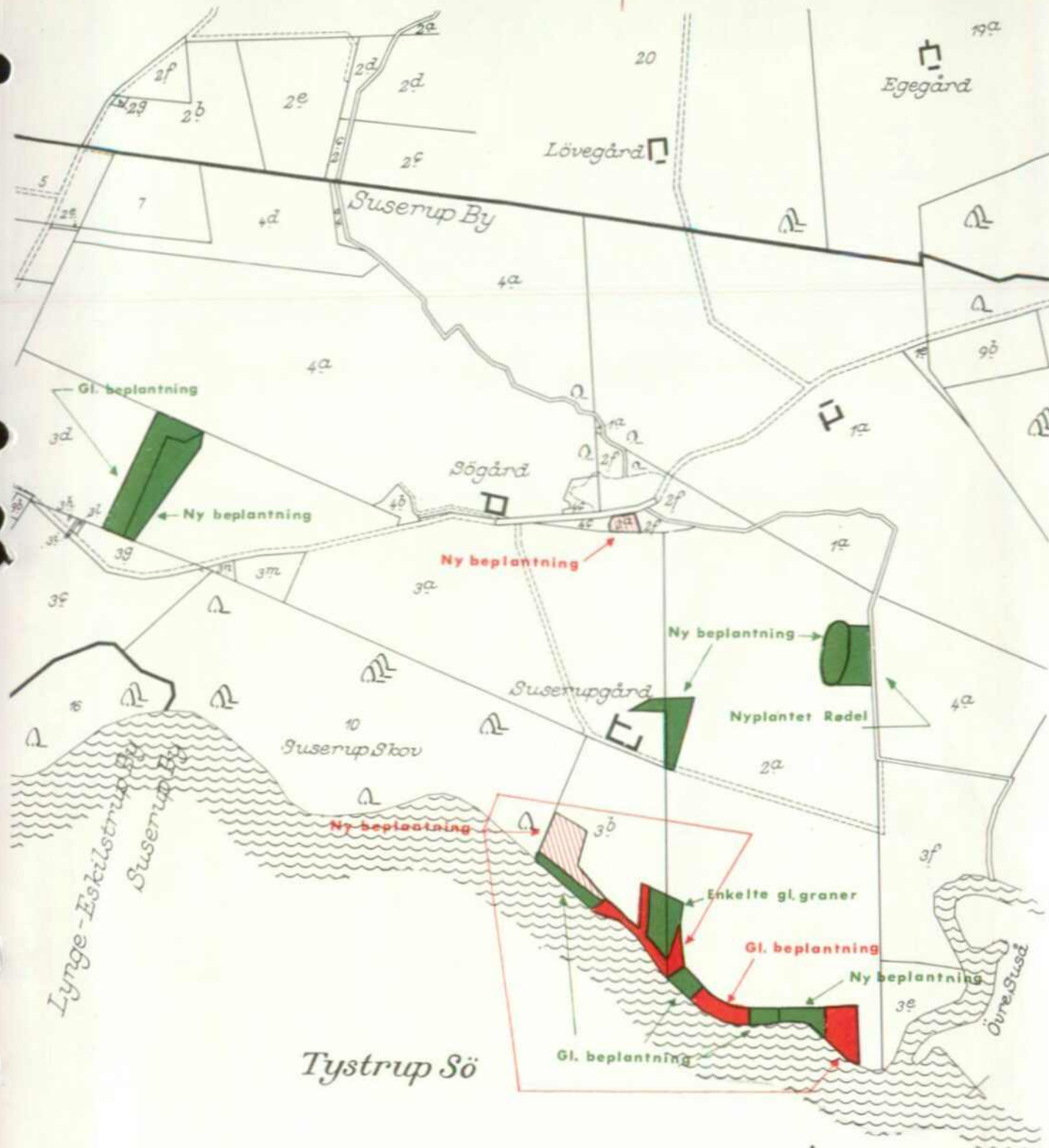
1:10000

Naturfredningskonsulentens kontor
København d. 10-9-69.

By: Lyng-e-Eskildstrup.

Sogn: Lyng-e

Plan nr. 50. 113a

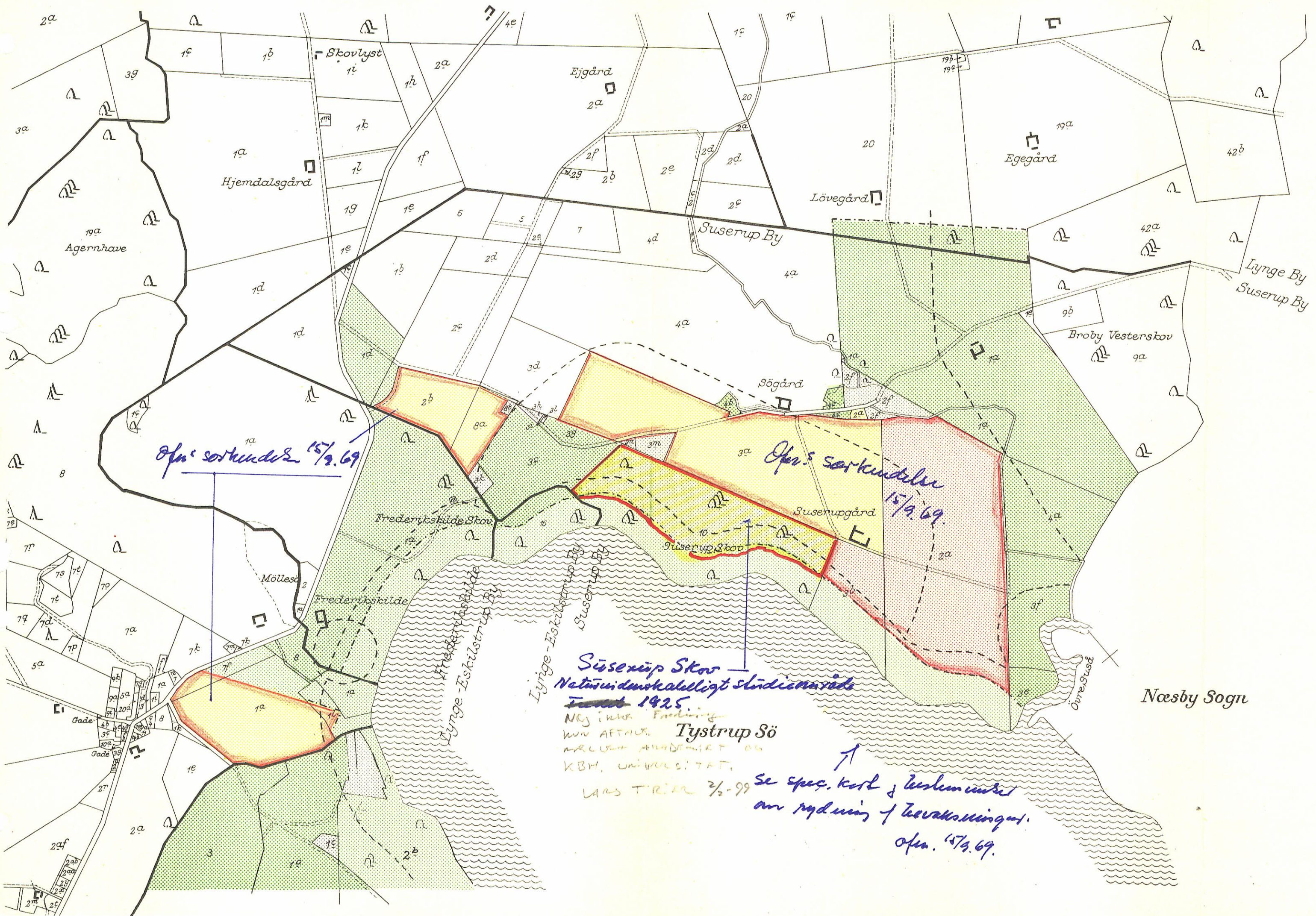

- Forblive
- Fjernes inden udgangen af 1969.
- Fjernes inden udgangen af 1975.

1:10.000

Naturfredningskonsulentens kontor
København d. 10-9-69.
By: Lyng-Eskildstrup.
Sogn: Lyng.
Plan nr. SO 113 b

KORT>

REG. NR. 2606.020
Ofn. 15/9.69.

SÆRKENDELSE vedr. matr. nr.
1a og 7f Lyngesø-Eskilstrup by
2a 3a og 3b Suserup by (Suserupgård)
2b og 8a — —

SIGNATUR:

- FREDET I ZONE I
- — II
- FREDET VED OFN. KENDELSE AF 20 APRIL 1964
- 6 SEPT. 1968
- IKKE FREDET
- HØJ- SKOV- OG SØBYGGELINIEN

Suserup Skov
Naturvidenskabeligt studieområde
1825
Næst i den Færdige
kun Aftale
ARLIGT ANDELT af
KBH. UNIVERSITET
LARS TRILL 2/2-99
Se spec. kort & beskrivelse
om regulering af bevarelsesområdet
Ofn. 15/9.69.

Naturfredningskonsulentens kontor København d. 15-9-1969.	
By:	Suserup m.fl.
Sogn:	Lyngesø
Plan nr.	SO. 113

DISPENSATIONER>

Afgørelser - Reg. nr.:

Herunder ses afgørelser i dispensationssager for denne fredning

FREDNINGSNÆVNET for Vestsjællands Amt

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

4 MAJ 1996

Erik B. Neergaard

X Vestsjællands Amtskommune
Natur & Miljø
Alleen 15
4180 Sorø

REJ. NR. 2606.02

Dato: 8. maj 1996

Reference.
EBN/JJ

J. nr.
F.15/1996

Ved skrivelse indgået den 10/4 1996 har amtet for Skov- og Naturstyrelsen ansøgt om nævnets tilladelse til etablering af en parkeringsplads på ca. 300 m² ved de eksisterende bygninger på matr. nr. 3 a Suserup by, Lyngø.

Ejendommen ejes af Miljøministeriet.

Amtet har ved sagens fremsendelse bemærket:

“Amtsrådet har i henhold til § 35 i planloven meddelt tilladelse til etablering af parkeringspladsen som ansøgt. Området er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 15. september 1969 og heri henført til Zone II. I medfør af kendelsens § 9 kræver etablering af parkeringspladser Fredningsnævnets tilladelse.

Sagen fremsendes hermed til Nævnets behandling idet det anbefales, at der meddeles tilladelse til det ansøgte. Natur & Miljø finder ikke, der med en tilladelse til en mindre parkeringsplads det pågældende sted tilsidesættes hensyn, som fredningen skal varetage”.

Nævnets afgørelse.

Idet etablering af parkeringsplads som ansøgt ikke findes at stride mod formålet med Overfredningsnævnets kendelse af 15/9 1969 meddeles det, at nævnet i medfør af naturbeskyttelsesloven § 50, stk. 1 tillader parkeringspladsen på vilkår som nævnt i amtets zonetilladelse af 9/4 1996.

Tilladelsen bortfalder såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, jf. § 66, stk. 2.

Afgørelsen kan påklages til Naturklagenævnet (adr. Vermundsgade 38 B, 2100 København Ø) af bl.a. ansøgeren, ejeren og forskellige myndigheder. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede. Hvis klagefristen udløber en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klage indgives skriftligt til Fredningsnævnet.

Tilladelser må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Ulla Koch

Erik B. Neergaard

Laue Wiborg

Miljø- og Energiministeriet
Skov- og Naturstyrelsen

J.nr. SN 1996 - 1211/4-0001
Akt. nr. Skomagertrækken 3

5

4700 Næstved

Telefon 53 72 06 62
(53 72 73 38)

Kopi af kendelsen sendes til:-

Sorø Kommune, Rådhusvej 8, 4180 Sorø

Skov- og Naturstyrelsen, Tystrup Skovpark, Suserupvej 14, 4180 Sorø

Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K

Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Dansk Ornitologisk Forening, v/Arne Hastrup Larsen, Drosselvej 12, 4100 Ringsted

UDSKRIFT AF

FORHANDLINGSPROTOKOLLEN FOR
FREDNINGSNÆVNET FOR VESTSJÆLLANDS AMT

År 2000, den 25/10 kl. 13.00 afholdt Fredningsnævnet ved formanden, dommer Flemming Jørgensen, Ringsted, det amtsrådsvalgte medlem Gunner Nielsen, Holbæk og det lokale medlem Niels Hilker, Sorø, møde i Sorø kommune.

Der foretoges:

F55/00

Sag om tilladelse til opsætning af observationsskjul ved Tamosen på matr. nr. 2 a Suserup by, Lyngby, der er omfattet af Overfredningsnævnets særkendelse af 15/9 1969.

De tidligere fremlagte bilag A-D var til stede.

Der fremlagdes som bilag E Natur & Miljø's skrivelse af 23/10 2000 med som underbilag genpart af amtets landzonetilladelse af 23/10 2000 med kortbilag, skitser af fugleskjulet og fotos af området.

Nævnets formand foretog sammen med Jan Krause Pedersen, Natur & Miljø, og skovfoged Anders Walther Hansen, Falster Statsskovdistrikt, besigtigelse af området og stedet, hvor fugleskjulet ønskes opsat.

Anders Walther Hansen oplyste herunder, at selvom der jævnligt færdes personer på markvejen/stien, der fører til fugleskjulet, medfører det ikke, at fuglene, der fouragerer ved tørvegravene, opskræmmes. Dette skyldes dels at statsskovdistriktet har givet sig selv pålæg om ikke at drive jagt på arealerne, og dels at flugtafstanden fra stien til fuglene stadig er så stor, at de ikke går på vingerne.

Herefter samledes hele nævnet på Amtsgården. Det bemærkes herved, at de øvrige nævnsmedlemmer med interesseorganisationer mv. besigtigede arealerne den 4/10 2000, jf. udskrift af forhandlingsprotokollen herom.

Nævnet foretog votering.

Nævnets afgørelse:

Under hensyn til hensigten med fugleskjulet, og det ganske ringe indgreb i bakken, der er nødvendigt for etablering af skjulet, findes det ikke at stride med formålet med Overfredningsnævnets kendelse.

Nævnet tillader herefter etablering af fugleskjulet overensstemmende med redegørelsen herfor i Vestsjællands Amt, Natur & Miljø's landzonetilladelse af 23/10 2000. I den forbindelse godkender nævnet terrænændringer, som beskrevet i redegørelsen, og det tiltrædes, at der etableres en mindre, buskagtig beplantning på markvejen og bakkeskråningen umiddelbart vest for skjulet.

Derimod finder nævnet, at stillingtagen til fældning af enkelte buske/træer foran

skjulets mod nord må afvente nævnets besigtigelse efter skjulets endelige etablering.

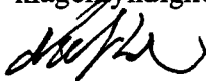
Tilladelsen bortfalder såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, jf. § 66, stk. 2.

Afgørelsen kan efter naturbeskyttelseslovens § 43, jf. § 86, jf. § 87, stk. 1 påklages til Naturklagenævnet (adr. Frederiksborggade 15, 4., 1360 København K) af bla. ansøgeren, ejeren og forskellige myndigheder, foreninger og organisationer. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede. Hvis klagefristen udløber en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

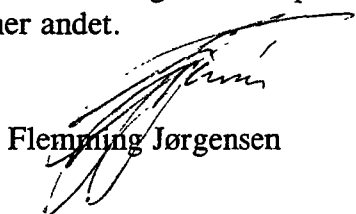
Klage indgives skriftligt til Fredningsnævnet.

Tilladelser må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet.

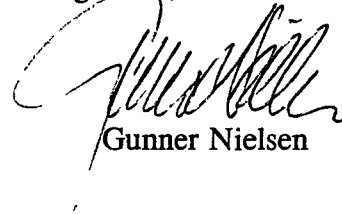
Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Niels Hilker

Flemming Jørgensen

Gunner Nielsen

Kopi af kendelsen sendes til:

Sorø Kommune, Rådhusvej 8, 4180 Sorø

Falster Statsskovdistrikt v/skovfoged Anders Walther Hansen, Suserupgård, Suserupvej 14, 4180 Sorø

Kongskilde Friluftsgård, Skælskørvej 34, 4180 Sorø, att. John Holst

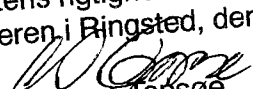
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite v/Eva Nielsen, Parnasvej 36, 4180 Sorø

Friluftsrådet v/Flemming Larsen, Raklev Skillevej 61, 4400 Kalundborg

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø

Dansk Ornitologisk Forening v/Kirsten Laursen, Susåvej 22, Vettørslev, Ringsted Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 Kbh. Ø

Vestsjællands Amtskommune, Natur & Miljø, Alleen 15, 4180 Sorø, att. Jan Krause Pedersen

Udskriftens rigtighed bekræftes
Dommeren i Ringsted, den 2/11-00

Susanne Topsøe
o.ass.

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
7. NOV. 2000
GENPÅL

UDSKRIFT AF

FORHANDLINGS PROTOKOLLEN FOR

FREDNINGSNÆVNET FOR VESTSJÆLLANDS AMT

Den 4. oktober 2000 kl. 13.30 afholdt Fredningsnævnet for Vestsjællands Amt v. det amtsrådsvalgte medlem Gunner Nielsen samt det kommunaltvalgte medlem for Sorø Kommune Niels Hilker møde ved Suserupgård.

Der foretoges:

F55/00

Ansøgning fra Vestsjællands Amt Natur & Miljø om tilladelse til opsætning af observationsskjul ved Tamosen på matr. nr. 2a Suserup by, Lynges sogn, Sorø Kommune, der er fredet ved Overfredningsnævnets kendelse af 15. september 1969.

Der fremlagdes skrivelse af 13/9 2000 fra Vestsjællands Amt med sagens bilag, ^{A - D} i alt xxx stk.

For Vestsjællands Amt Natur & Miljø var mødt Jan Krause Pedersen og Jørgen Birkedal. For Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite mødte formanden, Eva Nielsen, og Fl. Nielsen.

For Sorø Kommune mødte byggesagsbehandler Per Stenbøg.

For Falster Statsskovdistrikt mødte skovfoged Anders Walther Hansen.

For Dansk Ornitologisk Forening mødte næstformand Torben Dyhrberg, Fladsken 11, 4220 Korsør.

For Friluftsrådet mødte Finn Jensen, Rønne Alle 21, 4220 Korsør.

For Kongskilde Friluftsgård mødte Jens Hornbek og Jørgen Tybrind.

Gunner Nielsen oplyste, at nævnet efter dagens besigtigelse ville foretage votering i forbindelse med et møde 25. oktober med deltagelse af formanden, dommer Flemming Jørgensen, der var blevet forhindret i at deltage, hvorfor det amtsrådsvalgte medlem ledede mødet.

Nævnet og de fremmødte foretog besigtigelse af den bakke, hvor observationsskjulet tænkes placeret, og af omgivelserne hertil samt adgangsvejen.

Jan Krause Pedersen redegjorde for amtets planer om etablering af observationsskjulet. Adgangsvejen er en eksisterende markvej med udmundning ved parkeringspladsen ved Suserupgård. Ved en lille bakke nær moseområdet Tamosen tænkes anvendt eksisterende adgangsvej til bl.a. ørnefodringsplads til adgangsvej til indgangen til fugleobservationsskjulet, hvor de sidste meters adgangsvej vil blive en hulvej, udgravet i forbindelse med udgravning til det kommende byggeri af observationsbygningen. Hele arealet ejes af staten, v. Falster Statsskovdistrikt.

Etableringen af observationsskjulet er et led i amtets planer om etablering af fire fugletårne/skjul, hvoraf dette er det tredje. Skjulet er også med i skovdistriktets planer.

På stedet, hvor skjulet tænkes etableret, var til illustration af virkningen på omgivelserne

1211/4-0001

etableret et "prøve-skjul" af presenninger og halmballer m.v., som var opbygget til den ansøgte højde. Skjulet placeres nedgravet i bakken, der er placeret tæt ved to moser og meget tæt på fredningens kantzone.

Ved etableringen fjernes jord i op til to meters dybde, og den fjernede jord tænkes placeret i en naturlig skråning fra bakken mod vest i forbindelse med en ny, skærmende beplantning, etableret af statsskovdistriktet, ifølge Anders Walther Hansen eksempelvis med bukketorn, der er naturligt forekommende i området. Det anslås, at der bliver tale om 20-30 kubikmeter fyld.

Ved markvejen, der er en del af stisystemet for offentligheden i området, er i dag placeret et skilt med påskriften "Ingen adgang" ved bakkens begyndelse, men fra skovdistriktet og Dansk Ornitologisk Forening oplystes, at dette i dag ikke fuldt ud respekteres, så det forekommer, at besøgende stiller sig op på toppen af bakken og dermed skræmmer fuglene i området. Etablering af et fugleskjul med reguleret adgang vil ifølge Torben Dyhrberg kunne medvirke til at forhindre dette fremover.

Området besøges i dag af 10-20 interesserede dagligt i gennemsnit, og DOF venter, at etablering af fugleskjulet vil betyde en væsentligt større interesse fra offentlighedens side.

Friluftsgården agter at anvende fugleobservationsskjulet til besøg fra skoleklasser, hvilket man i dag undlader af hensyn til fuglelivet, og DOF agter at arrangere fugleture til det nye observationsskjul. Friluftsgården modtager skoleklasse-besøg fra hele Sjælland, herunder en del fra Storkøbenhavn.

Anders Walther Hansen oplyste, at en ørnefoderplads i nærheden af stedet agtes indstillet af DOF, men det er planen at erstatte den med plads til rovfuglefodring, dog ikke nødvendigvis samme sted som i dag.

Ved bakken drøftedes evt. fremtidig skiltning, og der var enighed mellem skovdistriktet og amtet om etablering af skiltning i Skov- og Naturstyrelsens design, der dels skulle orientere om observationsskjulet, dels skulle hindre trafik videre ind i moseområdet, og Anders Walther Hansen fandt, at det eksisterende hegn ind til folden ved bakken om nødvendigt kunne flyttes, så videre trafik dermed naturligt forhindres.

På bakken konstateredes, at den fremsendte tegning fra amtet vedr. byggeriet skulle ændres, så den lange hældning kommer mod vest i stedet for som på oprindelig tegning mod øst, og der blev givet tilsagn til Sorø Kommune om snarlig fremsendelse af revideret tegning. Det understregedes, at der etableres græstørvsbeklædning på taget, så det falder så godt ind i omgivelserne som muligt. Der bliver udkig mod nord og øst fra det nye observationsskjul, og indgangen mod syd bliver kun synlig tæt på bygningen.

Torben Dyhrberg fra DOF støttede projektet og fandt, at det var det bedste sted i området for fugleobservationer. Der er en mangfoldighed af fugle at iagttage på alle tider af året. Der er tale om en unik placering af et observationsskjul, idet det er meget sjældent, at man kan komme så tæt på fuglene uden at genere dem.

Per Stenbøg fra Sorø Kommune havde ingen indvendinger mod projektet, men fandt, at det ville falde godt ind i landskabet og ikke være ødelæggende på nogen måde.

Fra amtet fandt Jan Krause det væsentligt, at projektet intet ændrer på områdets karakter af åbent landbrugsland, ligesom beplantningsforholdene ikke vil blive påvirket ud over den beplantning, der skal ske for at beskytte trafikken til observationsskjulet mod at forstyrre fuglelivet i og omkring moserne. Han henviste i øvrigt til bemærkningerne i den fremsendte ansøgning.

Finn Jensen fra Friluftsrådet tilsluttede sig også planerne om observationsskjulet og fandt det vigtigt, at interesserede kanaliseres det rette sted hen uden at forstyrre naturen.

Fra Danmarks Naturfredningsforening oplyste Eva Nielsen, at komiteen havde drøftet sagen på et møde mandag, og at man støttede projektet. Komiteen har ingen betænkeligheder af fredningsmæssig karakter, og man finder, at der er tale om en god beliggenhed.

Fra skovdistriktet var der støtte til projektet fra Anders Walther Hansen, som understregede, at man fra skovdistriktets side har betinget sig, at bakkens profil bevares i princippet.

Også fra Kongskilde Friluftsgård var der støtte til ansøgningen.

På bakken drøftedes også et forslag fra DOF og amtet om at fjerne en del af de træer og buske, der kan være hindrende for udsigten fra observationsskjulet, og Jan Krause pegede konkret på et mindre træ få meter nord for bakken som et emne til evt. at fjerne. Anders Walther Hansen modsatte sig i princippet enhver fjernelse af træer og buske - bl.a. med henvisning til fredningsbestemmelserne - og fandt, at det ikke er meningen, at området skal indrettes efter ornitologernes ønsker, men at de må finde sig i de givne betingelser fra naturens side. Han ville dog godt, når observationsskjulet er etableret i bakken, være med til at se på, om enkelte træer og buske i området kan fjernes, uden at der derved sker noget brud på de nævnte principper.

Gunner Nielsen tilkendegav, at nævnet ville foretage votering i forbindelse med et kommende møde og konstaterede, at ingen af de tilstedeværende interesserede parter havde udtrykt modstand mod amtets planer om etablering af et observationsskjul eller betænkelighed med hensyn til evt. konflikt med fredningsbestemmelserne for området.

Mødet hævet.

PART

Falsters Statsskovdistrikt
Att. Anders Walther Hansen
Suserupvej 14
4180 Sorø6/3 2001
F7/01

Ved ansøgning fremsendt gennem Vestsjællands Amt, Natur & Miljø, den 30/1 2001 og senere har skovdistriktet anmodet om nævnets tilladelse til at lade arealer nord og øst for Suserup Skov henligge uplejet og dermed springe i skov som en bufferzone omkring Suserup Skov.

Arealet nord for Suserup Skov er en del af matr. rn. 3 a Suserup By, Lyngø, og arealet øst for skoven er en del af matr. nr. 3 b smst.

Natur & Miljø har ved sagens fremsendelse bemærket:

"...arealerne er omfattet af Overfredningsnævnets særkendelse af 15. september 1969 og her henført til hhv. Zone I (nordlige del af 3 b) og Zone II (3a). Den sydlige del af 3 b, som ligger søværts naturbeskyttelseslovens 150 m beskyttelseslinie omkring Tystrup Sø, er fredet i medfør af Overfredningsnævnets kendelse af 20. april 1964.

Fælles for bestemmelserne i de tre områder gælder, at "Arealerne skal bevares i deres nuværende tilstand, således at ejendommenes karakter af landbrugs- og skovbrugsejendomme opretholdes".

Arealerne har på fredningstidspunktet formentlig alle været dyrket som landbrug. Overgangen til selvsået skov er efter Natur & Miljø opfattelse en ændring, der kræver Fredningsnævnets stillingtagen. Såfremt nævnet finder, at en dispensation er nødvendig, anbefaler Natur & Miljø, at den meddeles."

Efter anmodning har Natur & Miljø den 21/2 2001 tilsendt nævnet et kort udarbejdet af Falsters Statsskovdistrikt og udsnit af et luftfoto med markering af det matrikelnummer, der omfattet Suserup Skov.

Nævnets afgørelse:

Under hensyn til Suserup Skovs udstrækning ned til Tystrup Sø og bevoksningen øst herfor i forlængelse af skoven, således at der i forhold til udsynet fra søen ikke ses ændringer af de fredede arealer, og under hensyn til hensigten med ansøgningen og den begrænsede udvidelse af skovarealet, findes det ansøgte ikke i strid med Overfredningsnævnets kendelser af 15/9 1969 og 20/4 1964.

Nævnet tillader derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, at de omhandlede arealer op til naturskoven Suserup Skov, som angivet på Natur & Miljø's kortbilag til skrivelsen af 21/2 2001, henligger uplejede med henblik på at

springe i skov.

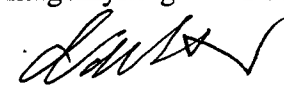
Tilladelsen bortfalder såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, jf. § 66, stk. 2.

Afgørelsen kan efter naturbeskyttelseslovens § 43, jf. § 86, jf. § 87, stk. 1 påklages til Naturklagenævnet (adr. Frederiksborggade 15, 4., 1360 København K) af bla. ansøgeren, ejeren og forskellige myndigheder, foreninger og organisationer. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede. Hvis klagefristen udløber en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

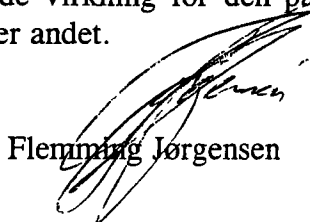
Klage indgives skriftligt til Fredningsnævnet.

Tilladelser må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet.

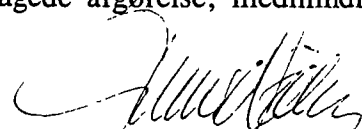
Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Niels Hilker

Flemming Jørgensen

Gunner Nielsen

Kopi af kendelsen sendes til:

Sorø Kommune, Rådhusvej 8, 4180 Sorø

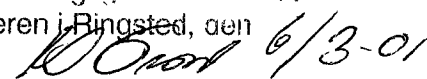
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø

Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 Kbh. Ø

Vestsjællands Amtskommune, Natur & Miljø, Alleen 15, att. Jørgen Birkedal, 4180 Sorø

Udskriftens rigtighed bekræftes

Dommeren i Ringsted, den

Susanne Topsøe

o.ass.

Fredningsnævnet for Vestsjællands Amt

SCANNED

Sorø kommune
Teknik- og Miljøafd.
Rådhusvej 8
4180 Sorø

Fredningsnævnet
for Vestsjællands Amt
Bøllingsvej 8
4100 Ringsted

Tlf. 57 61 22 66
Fax 57 61 22 16

Journal nr. F87/02
Deres J.nr.

Den 11. december 2002

Ved skrivelse af 18. november 2002 med bilag har kommunen for Skov- og Naturstyrelsen ansøgt om nævnets tilladelse til genopførelse efter brand på Suserupgård, beliggende på matr.nr. 3 a Suserup by, Lynge, Suserupvej 14.

Kommunen har ved sagens fremsendelse anbefalet, at:

"Det fremsendte projekt lægges til grund for genopbygningen, herunder den ændrede disponering med ny indkørsel. Under samtale med Bo Fischer, Skov- og Naturstyrelsen, er det aftalt, at der ikke placeres tagvinduer i tagflader, der vender ud mod det omgivende landskab. Det er desuden aftalt, at de galvaniserede pandeplader males over/dæmpes med en mørkegrå farve, svarende til stuehusets skiffertag, såfremt der herved vil kunne opnås en bedre indpasning og helhedsvirkning".

Vestsjællands Amt, Natur & Miljø har i skrivelse af 26. november 2002 udtalt:

"Ejendommen ligger i et område, der er fredet i medfør af Overfredningsnævnets særkendelse af 15. september 1969 og her henført til Zone II. Her må ombygning af de til bestående landbrug nødvendige bygninger ikke påbegyndes, før tegninger og planer er godkendt af fredningsnævnet.

Projektet indebærer genopførelse af det tidligere 3-fløjede anlægs nord- og sydfølje, mens vestfløjen og en brandskadet lade er fjernet. Det er oplyst af Skov- og Naturstyrelsen, at bygningernes ydervægge fortsat vil stå pudsede og hvidkalkede, mens der anvendes galvaniserede pandeplader som tagmateriale. De vil med tiden patinere og kan evt. behandles med en mørk farve, hvis patineringen virker for lys. De eksisterende dør- og vindueshuller bevarer og bygningens ydre udtryk ændres således ikke væsentligt.

Det anbefales fredningsnævnet at godkende de fremsendte tegninger og planer."

Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. SN 2001 - 1211/4 - 001
Akt. nr. 61 Bil.

Nævnets afgørelse:

Genopførelse af de ansøgte bygninger efter brand findes ikke i strid med formålet med Overfredningsnævnets kendelse af 5. september 1969. Nævnet tillader derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, genopførelse af nord- og sydfløjene til gården, således som det fremgår af de fremsendte tegninger med beskrivelser. Af hensyn til at gårdens tagflader kan ses på lang afstand, findes det bedst, at de galvaniserede pandeplader males over/dæmpes med en mørkegrå farve, svarende til stuehusets skiffertag.

Tilladelsen bortfalder såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, jf. § 66, stk. 2.

Afgørelsen kan efter naturbeskyttelseslovens § 43, jf. § 86, jf. § 87, stk. 1 påklages til Naturklagenævnet (adr. Frederiksborggade 15, 4., 1360 København K) af bla. ansøgeren, ejeren og forskellige myndigheder, foreninger og organisationer. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede. Hvis klagefristen udløber en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klage indgives skriftligt til Fredningsnævnet.

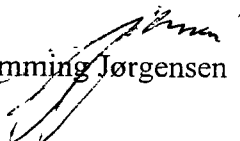
Tilladelser må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet. →

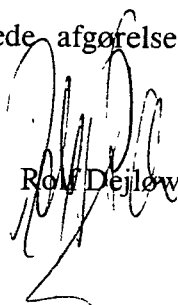
Ellen Williams

Flemming Jørgensen

Rolf Dejløw

Kopi af kendelsen sendes til:

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø

Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 Kbh. Ø

Vestsjællands Amtskommune, Natur & Miljø, Alleen 15, 4180 Sorø

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Dommeren i Ringsted, den 11/12-02

Sonja Pantou
sass.

Sorø kommune
Fagcenter Teknik & Miljø
Att. Hans Henning Jensen
Rådhusvej 8
4180 Sorø

Fredningsnævnet for
Vestsjælland
Vestensborg Allé 8
4800 Nykøbing F.

Tlf. 99 68 44 68

vestsjaelland@fredningsnaevn.dk

F 12/2012

Den 25. juni 2013

Vedr. etablering af 8 søer på matr.nr. 3a, 3b, 2a Suserup By, Lynge, beliggende Suserupvej 41, 4180 Sorø.

Ved ansøgning til Sorø Kommune har Amphi-Consult på vegne Naturstyrelsen anmodet om tilladelse til anlæggelse af 8 søer på Naturstyrelsens arealer matr.nr. 3a, 3 b og 2a Suserup By, Lynge, beliggende Suserupvej 41, 4180 Sorø.

Området er fredet i henhold til Overfredningsnævnets kendelse af 15. september 1969.

Det hedder i ansøgningen fra Amphi-Consult bl.a.:

”...

Ansøgning om tilladelse til at anlægge 8 nye søer på Naturstyrelsens arealer ved Suserup!

På vegne af arealforvalter Mikkel B. Clausen, Naturstyrelsen Storstrøm, søges der i forbindelse med et større EU-LIFE overdrevsprojekt, om tilladelse til at anlægge 8 nye søer på Naturstyrelsens arealer ved Suserup, Suserupvej 14, 4180 Sorø, matr.nr. 3a og 2a. I forbindelse med dette overdrevsprojekt er det målet om at omlægge agerjorden ved Suserupgård til et større sammenhængende overdrevsareal!

Formålet med at anlægge de nye søer er at støtte arter udpeget som særlig beskyttelseskrævende i henhold til EU-Habitatdirektivets bilag II og IV og dermed understøtte bestræbelserne på at sikre disse arter gunstig bevaringsstatus.

I forbindelse med EU-Lifeprojektet er der gennemført monitoring efter padder på arealerne ved Suserup. I denne forbindelse blev der konstateret stor vandsalamander, springfrø, spidssnudet frø og løvfrø. Derudover er der også konstateret grøn frø, skrubtudse og lille vandsalamander. Udover at sikre padderbestandene vil anlæggelse af søerne også være berigende for den generelle biodiversitet.

Nuværende brug af arealerne hvorpå søerne anlægges: Agerjord

Da der er tale om agerjord er der ingen sårbare plante- eller dyrearter på de udvalgte lokaliteter. Vegetationen på de lokaliteter, hvor indgrebene skal foretages består hovedsageligt af udsået græs med kløver.

Søerne vil blive anlagt med en hældning på 1-5 og vil have en udstrækning på mellem 300m² og 1.000 m². Indgrebene vil hovedsageligt foregå ved at den næringsrige overjord, det såkaldte pløjelag graves bort og evt. dræn ødelægges.

Der vil naturligvis ikke blive ødelagt dræn som kan påvirke naboarealer!

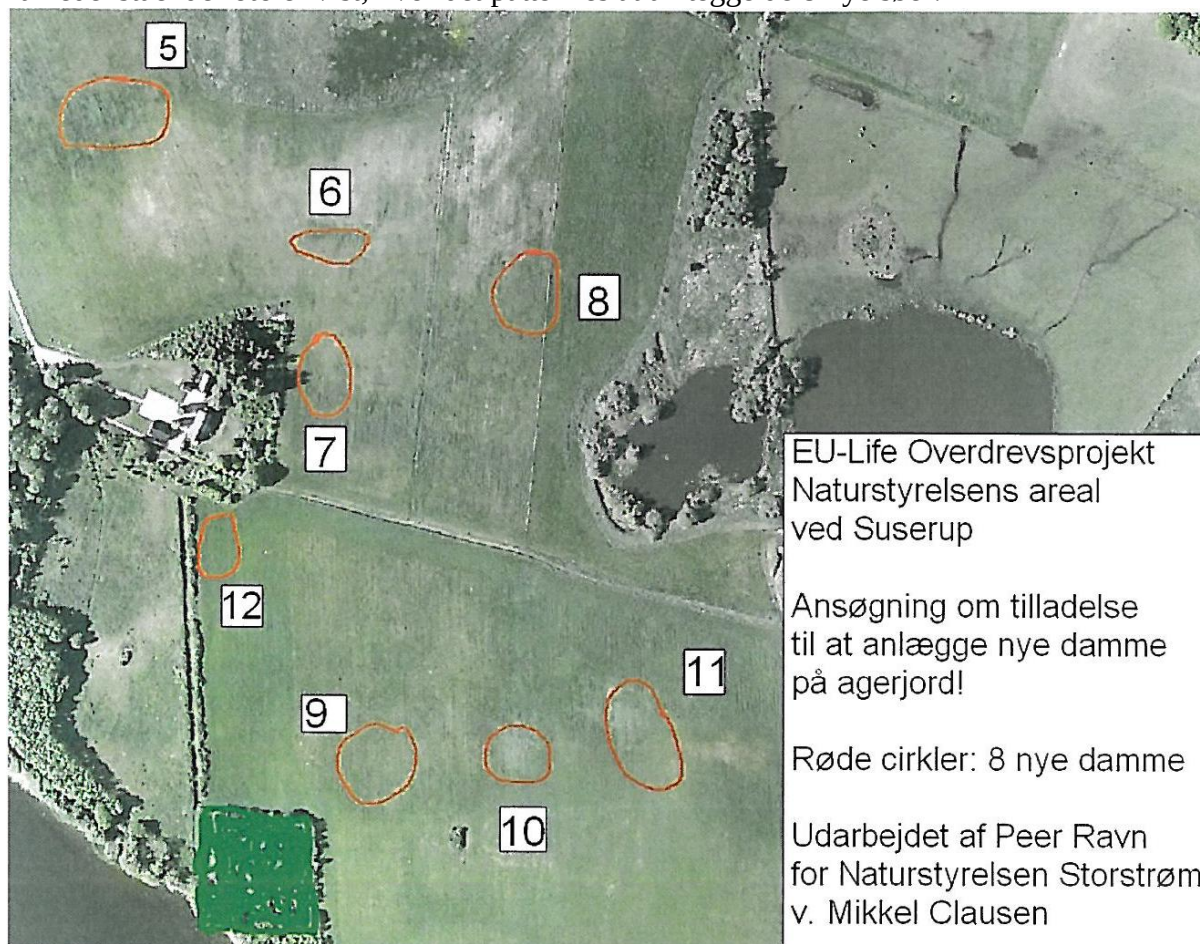
Søerne vil blive indpasset i landskabet for at forøge områdets æstetiske og rekreative værdier

Den opgravede jord vil blive fordelt på de nærliggende arealer og indpasset i landskabet.

Anlægsarbejdet vil blive fulgt af en biolog med årelang erfaring i anlæggelse af vandhuller og amphibier.

...

På nedenstående foto er vist, hvor det påtænkes at anlægge de 8 nye søer:

Oversigtskort over placeringen af nye damme ved NST arealerne v. Suserup, Sorø

Sorø Kommune har i en skrivelse af 10. februar 2012 udtalt bl.a.:

” ...

Vi har modtaget en ansøgning fra Amphi-Consult på vegne af Naturstyrelsen om etablering af 8 søer på matr.nr. 3b, 3a, 2a, Suserup By, Lyngelø beliggende Suserupvej 14. Derudover er der søgt om oprensning af fire eksisterende søer.

Søerne skal etableres i forbindelse med et større EU-LIFE overdrevsprojekt. Formålet med at anlægge søerne er at støtte arter udpeget som særlig beskyttelseskrævende i henhold til EU-Habitatsdirektivets bilag II og IV og dermed understøtte bestræbelserne på at sikre disse arter en gunstig bevaringsstatus. Projektområdet ligger indenfor habitat og fuglebeskyttelseområde (Natura 2000).

Ifølge ansøgningen er der tale om små søer på mellem 300-1000 m². Søerne skal have en dybde på 0,7 – 1,0 meter. Sø nr. 12 er ansøgt placeret på et relativt højt punkt i terrænet. De øvrige søer er ansøgt placeret i naturlige lavninger i terrænet.

Ansøger har præciseret, at der hovedsageligt er tale om at overjorden afskrabes og evt. dræn ødelægges for at genskabe de hydrologiske forhold fra før opdyrkningen. Inden etablering af søen vil der blive gravet et undersøgelseskryds for hver sø ned til cirka 1 meters dybde for, at få overblik over jord- og drænforhold. Ansøger forudser, at det formentlig ikke vil være muligt at etablere søer på alle de ansøgte lokaliteter.

Etablering af søerne vil kræve landzonetilladelse efter planlovens § 35, stk.1. Derudover vil sø nr. 9 kræve dispensation fra søbeskyttelseslinjen (naturbeskyttelseslovens § 16).

Endelig er arealerne fredet ved særkendelse af 15. september 1969. Arealerne hvor søerne ønskes etableret er indenfor zone 1 og zone 2. Fredningen er inddelt i fem zoner, hvor zone 1 er den mest restriktive. Ifølge fredningsbestemmelsernes § 1 for zone 1 og 2, *skal arealerne indenfor denne zone bevares i deres nuværende tilstand, således at ejendommenes karakter af landbrugs- og skovejendomme opretholdes*. Ifølge § 2 for zone 1 og 2 *er det ikke tilladt at foretage ændringer i terrænet herunder grusgravning, lergravning, opfyldning og planering*.

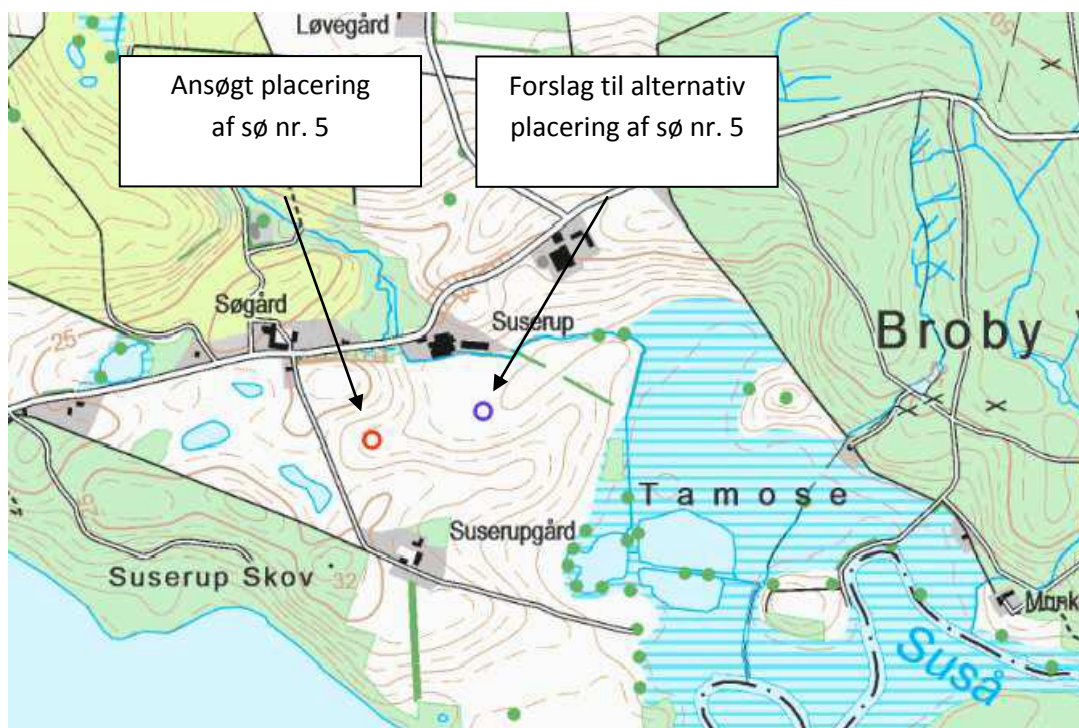
Derudover er området omkring Tystrup-Bavelsesøerne i Sorø Kommuneplan 2009-2020 udpeget til ”Geologiske bevaringsværdier”. Området er ifølge redegørelsen til kommuneplanen udpeget, *da søerne er omgivet af et storslået landskab af højtliggende, stærkt kupe-rede moræneflader. Landskabet er skabt i forbindelse med afsmeltningen af den ungbaltiske isstrøm. Søerne og det omgivende terræn er et nøgleområde for forståelsen af isens afsmeltning og forløbet af smeltevandsstrømme over det centrale Sjælland. Det er vigtigt, at de geologiske landskabsformer, deres indbyrdes overgange og sammenhæng fremtræder intakte og klare i landskabet*.

På det historiske kort (1842-1899) er der ikke søer indenfor arealerne, hvor der er søgt om at etablere søerne. Dvs. der er ikke tale om reetablering af drænedes søer. Kommunen vurderer, at etablering af kunstige søer kan virke som fremmedelementer i det karakteristiske landskab. Eksempelvis vurderer vi at sø nr. 12 vil komme til at ligge unaturligt højt i terrænet.

Etablering af søer i området vil reducere landskabets autenticitet og dermed reducere dets fortællerværdi. På den anden side er det kommunens vurdering, at projektet ubetinget vil gavne arterne, herunder Stor Vandsalamander, som er anført som udpegningsgrundlag for Natura 2000 området.

På ovenstående baggrund er vi betænkelige ved at anbefale Fredningsnævnet, at dispensere fra fredningsbestemmelserne til at etablere søerne. Dog vil vi kunne anbefale sø nr. 5, hvis den flyttes til den lavere liggende og større lavning længere mod nordøst se nedenstående kort.

Vi afventer Storstrøm Naturs og Fredningsnævnets holdning til sagen, før at vi tager stilling til ansøgningen om landzonetilladelse til etablering af søerne.

Vores vurdering er, at det ikke vil kræve en dispensation fra fredningsbestemmelserne at oprense de eksisterende søer, da der ikke tale om en terrænændring, når der blot fjernes slam og organisk materiale. Vi påtænker at dispensere fra naturbeskyttelseslovens § 3.

...

Naturstyrelsen har i en skrivelse af 23. marts 2012 udtalt:

” ...

Anmodning om udtalelse

Fredningsnævnet har ved mail af 16. februar 2012 anmodet Naturstyrelsen Storstrøm om en udtalelse i anledning af en ansøgning om dispensation til etablering af 8 vandhuller.

Ansøgning

På vegne af Naturstyrelsen Storstrøm Arealforvaltningen, som ejer af nævnte matrikler ved Suserupgård, har konsulentfirmaet Amphi-Consult ansøgt om dispensation til etablering af 8 vandhuller mhp. at ”støtte arter udpeget som særlig beskyttelseskrævende i henhold til EU-habitatdirektivets bilag II og IV og dermed understøtte bestræbelserne på at sikre disse arter gunstig bevaringsstatus”. Ansøgningen er et led i et større EU-LIFE overdrevsprojekt.

Fredningsforhold

Overfredningsnævnet afsagde 6. september 1968 (Ofn. 1862/66) kendelse om fredning af arealer ved Tystrup-Bavelse søerne på Sydvestsjælland. Heraf fremgik bl.a. at visse ejendomme skulle udtages til særskilt behandling ”på grund af de på disse ejendomme værende grus- og stenforekomster”. Det gælder bl.a. matr.nre. 2a og 3a Suserup By, Lyng, som er omfattet af Overfredningsnævnets særkendelse af 15. september 1969.

Det fremgår af begge kendelser generelt, at de fredede arealer opdeles i zoner, ”for hvilke der gælder fredningsbestemmelser af forskellig intensitet”. De pågældende matrikler hvorpå vandhullerne ønskes gravet, er ifølge Sorø Kommune beliggende i zone 1 og 2.

For både zone 1 og 2 gælder bl.a.

1. ”Arealerne skal bevares i deres nuværende tilstand, således at ejendommenes karakter af landbrugs- og skovbrugsejendomme opretholdes”.
2. ”Ændringer i terrænet eller terrænformerne, herunder grus- og lergravning, opfyldning og planering er ikke tilladt”.

Sorø Kommunes bemærkninger

Sorø Kommune har i udtalelse til fredningsnævnet meddelt, at man er betænkelig ved at anbefale fredningsnævnet at dispensere fra fredningsbestemmelserne.

Betænkelighederne er begrundet i

- fredningsbestemmelserne for zone I og 2,
- at etablering af nye vandhuller på arealer, hvor der ikke tidligere har været vandhuller, kan virke som fremmedelementer i det karakteristiske meget kuperede landskab.
- de geologiske værdier – hvor kommunen bl. a. henviser til vigtigheden af, at de geologiske landskabsformer, deres indbyrdes overgange og sammenhænge fremtræder intakte og klare i landskabet
- der ikke er tale om reetablering af tidligere søer, der er drænet

Dog kan kommunen anbefale vandhul nr. 5 ”hvis det flyttes til den lavere liggende og større lavning længere mod nordøst”.

Kommunen har endvidere bemærket, at projektet ubetinget vil gavne de arter, som er anført på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området.

Naturstyrelsen Storstrøm Naturs bemærkninger

Baggrunden for projektet er et ønske om at udvikle området til gavn for de arter, der er på udpegningsgrundlaget.

Arealet hvor søerne ønskes etableret er beliggende i habitatområde nr. H 194 og fuglebeskyttelsesområde nr. F 93 i Natura 2000-område nr. 163 – Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmosen.

Udpegningsgrundlaget for habitatområde H 146:

- vandløb
- ege-blandskov
- bøg på muld
- elle- og askeskov
- sumpvindelsnegl

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde F 93:

- kongeørn
- havørn
- engsnarre
- isfugl
- sædgås
- trolldand

I henhold til naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 kan fredningsnævnet kun meddele dispensation fra en fredning i et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for.

Naturstyrelsen Storstrøm Natur vurderer, at det ansøgte ikke vil forringe eller forstyrre naturtyper eller arter på udpegningsgrundlaget.

Uanset hensigten med projektet er det Naturstyrelsen Storstrøm Naturs vurdering, at fredningsnævnet bør være opmærksom på og vurdere om projektet har et sådan omfang, at der er tale om en videregående afvigelse fra fredningen, så det ansøgte jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 5 kun kan gennemføres ved hel eller delvis ophævelse af fredningen.

...”

Fredningsnævnet har den 31. maj 2012 besigtiget det pågældende område. Det blev i forbindelse med besigtigelsen aftalt, at ansøgeren undersøger forholdene nærmere med hensyn til dræning mv., hvorefter der sammen med en plejeplan skulle indsendes en korrigeret ansøgning med oplysning om det endelige antal påtænkte vandhuller og placeringen heraf.

Den 16. oktober 2012 er der til Sorø Kommune indsendt en korrigeret ansøgning, hvori det hedder:

” ...

I forsommeren foretog vi (Fredningsnævnet, Sorø Kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Miljøcenter Nykøbing samt Naturstyrelsen Storstrøm) en besigtigelse af arealerne ved Suserup i forbindelse med ansøgningen om dispensation fra planloven i forbindelse med anlæggelse af nye damme på landbrugsarealerne som er under omlægning til overdrev i forbindelse med et større EU-LIFE naturprojekt.

Ved besigtigelsen blev det besluttet at der skulle fremsendes et nyt kort med endelig placering af nye damme, når jordbundsundersøgelser havde vist, hvor det var muligt at anlægge nye damme. Under besigtigelsen blev det diskuteret, hvor disse damme evt. kunne ligge placeret.

Disse jordbundsundersøgelser er nu afsluttet og der fremsendes derfor et nyt kort med angivelser af, hvor det er muligt at placere de nye damme. Placeringen af de nye damme er sket i henhold til de samtaler der blev foretaget under ovennævnte besigtigelse!

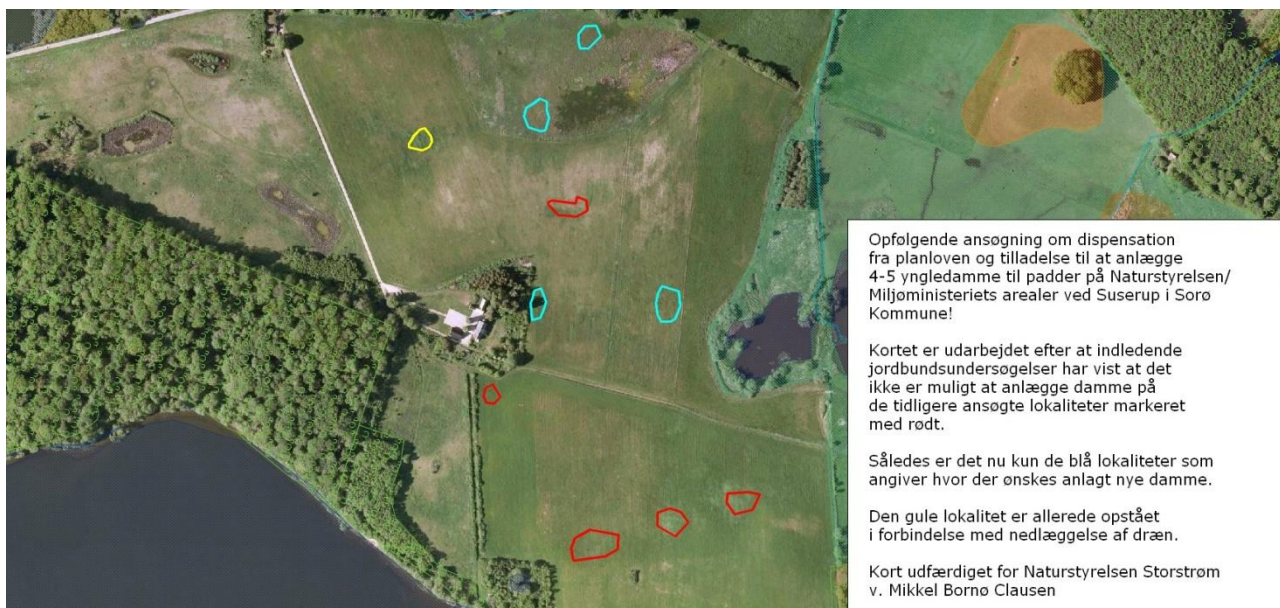
På kortet er der angivet 5 lokaliteter med rødt. Jordbunden på disse lokaliteter viste sig at være uegnet til anlæg af damme (grus, sten og sand), og disse lokaliteter er derfor ikke aktuelle!

Der er angivet en lokalitet med gult. Dette er en lokalitet som efter fjernelse af dræn allerede står med ca. 100 m² meget lavt vand. (om det er nødvendigt med en dispensation for denne må Sorø Kommune vurdere).

Så er der angivet 4 lokaliteter med blå markering. På disse lokaliteter viser jordbundsundersøgelsen at der er leret jord og at det således er muligt at anlægge nye damme. Disse lokaliteter er samtidig de lokaliteter som i forbindelse med ovennævnte besigtigelse blev fremhævet som velegnede lokaliteter for nye damme set i forhold til landskabsfredningen. Den supplerende ansøgning er dermed en ansøgning om dispensation til at anlægge de nye damme på de med blå markerede punkter. Dammene vil have en størrelse af 500-1.000 m².

...”

På nedenstående foto er vist, hvor det påtænkes at anlægge 4 nye søer (blå markering) samt hvor der allerede er opstået en sø som følge af fjernelse af dræn (gul markering):

Sorø Kommune har den 16. oktober 2012 oplyst, at man ser positivt på den fornyede ansøgning med de nye lokaliteter for søerne.

Fredningsnævnet har efterfølgende modtaget en plejeplan.

Fredningsnævnets bemærkninger:

Formålet med ansøgningen om anlæggelse af de nye søer er at understøtte arter, som er særlig beskyttelseskrævende i henhold til EU-habitatdirektivet.

Fredningsnævnet har foretaget en besigtigelse af stedet, og der forefindes allerede flere mindre søer/damme i området svarende til de, der er ansøgt om tilladelse til anlæggelse af.

Det fremgår af fredningen, at arealerne skal bevares i deres nuværende tilstand, således at ejendommenes karakter af landbrugs- og skovbrugsejendomme opretholdes. Endvidere må der ikke ske ændringer i terrænet eller terrænformerne, herunder grus- og lergravning, ligesom opfyldning og planering ikke er tilladt.

Efter antallet af søer i den fornyede ansøgning, størrelsen og placeringen af disse sammenholdt med karakteren af landskabet, og at der allerede findes søer/damme på stedet, finder fredningsnævnet, at det ikke vil være i strid med formålet med fredningen, at der sker etablering af 4 nye søer, og at den sø, der allerede er blevet etableret ved, at der er sket fjernelse af dræn, kan bibeholdes, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Fredningsnævnet finder ikke, at der er tale om en videregående afvigelse fra fredningen, end hvad der er muligt efter § 50, stk. 1, således at ansøgningen kun vil kunne imødekommes efter reglerne om gennemførelse af fredninger, jf. § 50, stk. 5.

På grund af forbuddet mod ændringer i terrænet, planering mv. er det fredningsnævnets opfattelse, at den overskydende jord fra opgravningerne må fjernes fra det af fredningen omfattede område og ikke spredes ud på markerne omkring.

Som følge heraf giver fredningsnævnet tilladelse til, at der som anført i den fornyede ansøgning på de steder markeret med henholdsvis blå og gult på det hertilhørende kort kan ske etablering af 4 søer, ligesom den sø, er allerede er blevet etableret ved fjernelse af dræn, kan bibeholdes. Den overskydende jord fra opgravningen må dog ikke spredes ud på marker mv. inden for det fredede område.

Rolf Dejløw

Ole Stryhn

Ilse Asmussen

Klagevejledning.

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond
- lokaleforeninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser

Klage skal indsendes til Fredningsnævnet for Vestsjælland, c/o Retten i Nykøbing F., Vestensborg Allé 8, 4800 Nykøbing F., som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr.

De modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. De skal benytte denne opkrævning ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetaling kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

1. klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. klagen afvises som følge af en overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret hvis

1. der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
2. klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Såfremt en klage indgives, må nævnets dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet. Projektet må ikke påbegyndes, før klagefristen er udløbet.

Denne dispensation bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år.

Såfremt projektets gennemførelse kræver tilladelse eller dispensation efter anden lovgivning, skal ansøgerne rette henvendelse til den myndighed, der administrerer tilladelser eller dispensationer i henhold til denne lovgivning.

KOPI

Kopi sendes til:

Naturstyrelsen, Det Åbne Land, Haraldsgade 53, 2100 København Ø. (nst@nst.dk).

Amphi-Consult, Finlandsgade 6, 4200 Slagelse, att. Peter Ravn.

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.

Danmarks Naturfredningsforening lokalafdeling i Sorø.

Friluftsrådet, v/Hans V. Stoltz, Orionvej 4, 4200 Slagelse.

Dansk Ornitologisk forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V.

(natur@dof.dk), (Soroe@dof.dk).

Nævnsmedlemmer:

Ilse Asmussen, Egesvinget 34, 4180 Sorø.

Rolf Dejløw, Nyvangsvej 10, Ørslev, 4100 Ringsted.

Naturstyrelsen Storstrøm
Hannenovvej 22
4800 Nykøbing F.

Att. Jacob Dissing
jadis@nst.dk

**Fredningsnævnet for
Vestsjælland**

Vestensborg Allé 8
4800 Nykøbing F.

Tlf. 20 60 23 94
vestsjaelland@fredningsnaevn.dk

FN-VSJ-076-2020
NST-2400-00540

Den 18. november 2020

Ved mail af 17. august 2020 har Naturstyrelsen Storstrøm sendt nævnet en ansøgning om dispensation til at etablere en overnatningsplads med fire shelters, bålsteder og madpakkehus på matr.nr. 3a Suserup by, Lynge, beliggende Suserupvej 14, 4180 Sorø.

Af ansøgningen mail fremgår:

Med det stigende antal besøgende og interessen for naturen blandt borgerne finder Naturstyrelsen det oplagt at benytte byggetomten ved Suserupgård til rekreative formål. Området omkring Kongskilde bliver brugt af en bred brugergruppe lige fra hundelufter og folk på gåtur til kanoturister, formidling fra Kongskilde Naturcenter, universitetskursus samt borgere på overnatningsture. Den valgte placering, vil i vores overbevisning, gøre byggetomten til et mere attraktivt område for besøgende og lokale (Bilag 1 & 2). Samtidig vil faciliteterne kunne benyttes af Kongskilde Naturcenter til formidling og undervisning til både børn, unge, voksne, skoleklasser og institutioner.

I forbindelse med etableringen vil arealet blive ryddet for eventuelt opvækst, men da arealet hovedsagligt er græsbevokset, vil dette blive slået af for at skabe plads til faciliteterne og de besøgende (Bilag 2).

Madpakkehuset vil blive en rektangulær hytte med bordbænke-sæt som inventar, 13,7 x 6 meter og 3,6 meter høj. Hele konstruktionen vil blive udført i træ og taget beklædt med sort tagpap. Huset vil blive malet sort (bilag 3). Shelterne vil også blive udført i træ og beklædt med sort tagpap på taget. Facaderne vil blive malet sort (bilag 4). De mindre bålsteder, der vil blive placeret i forbindelse med shelterne, er udformet i stål og med grillrist (bilag 5) og det store bålsted i midten vil blive anlagt med natursten og omgivet af siddestammer. Der er vedlagt tegninger af shelter og madpakkehus

Den valgte placering er omfattet af fredningen (OFN kendelse af 15. september 1969, reg. nr. 02606.02).

Fredningen har til formål at bevare arealernes tilstand således der ikke sker ændringer i ejendommens- og terrænets karakter.

Tiltaget er omfattet af fredningens zone II, § 9. Her står: Etablering af teltlejre, camping- og parkeringspladser uden for arealer, som er godkendt dertil af fredningsnævnet, må ikke finde sted.

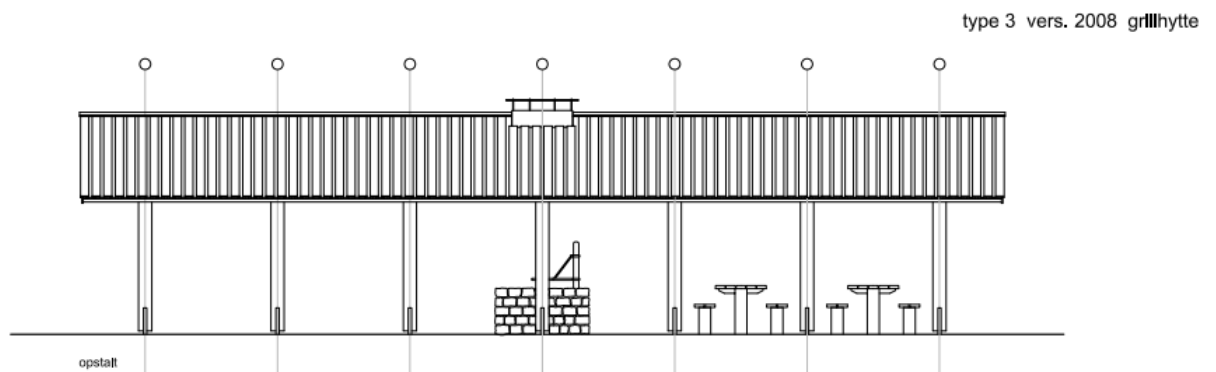
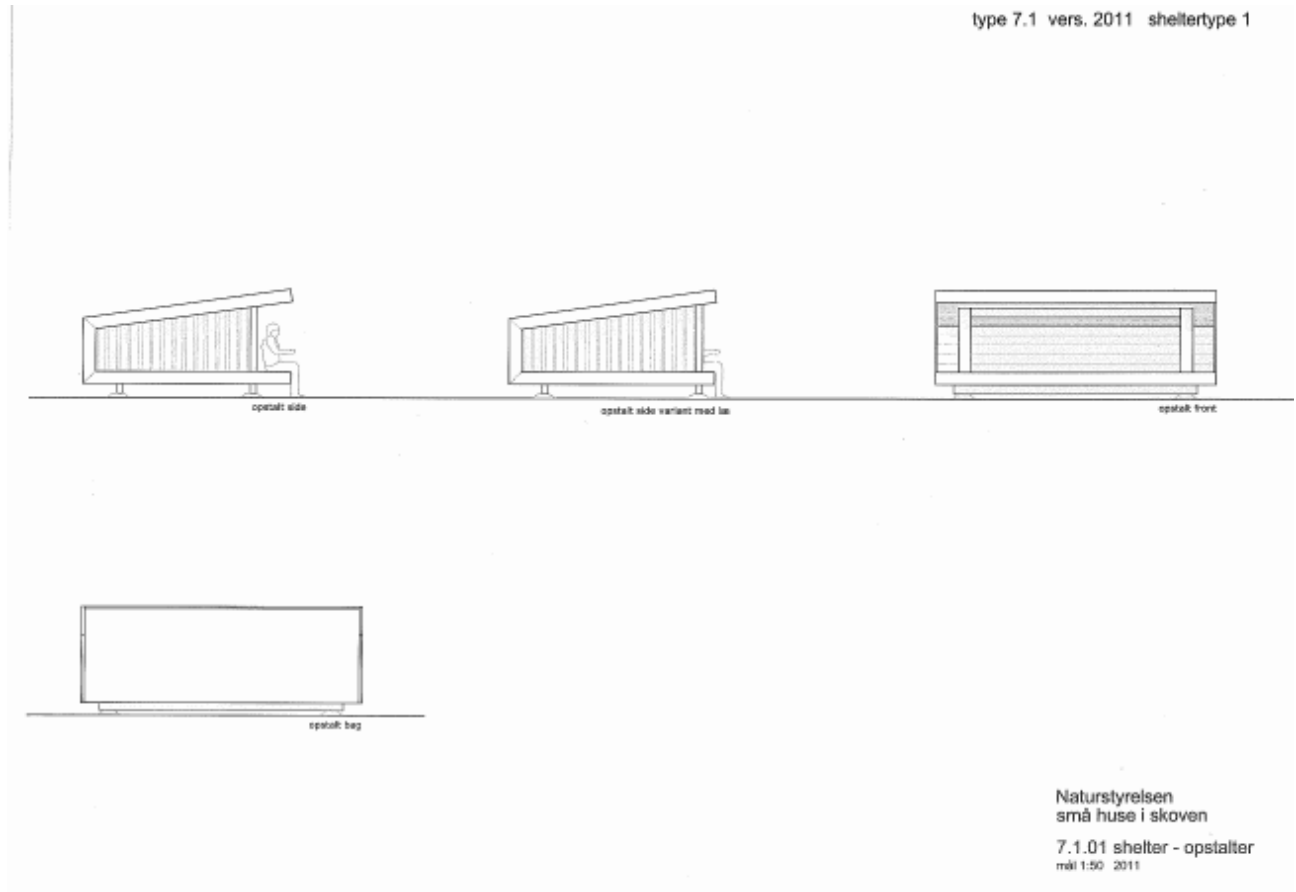
Naturstyrelsen beder om en dispensation fra fredningens bestemmelser til at etablere den omtalte overnatningsplads.

Hvis hele det ansøgte projekt ikke kan godkendes af Fredningsnævnet, anmodes der fra Naturstyrelsen til at eventuelt dele af projektet kan godkendes. Derfor er der udarbejdet en prioriteret liste med delelementer fra det samlede projekt.

1. 2 shelters, 2 bålsteder med rist og 2 bordbænke-sæt
2. 3 shelters, 3 bålsteder med rist, 3 bordbænke-sæt og stort bålsted med sidestammer
3. 4 shelters, 4 bålsteder med rist, 4 bordbænke-sæt stort bålsted med sidestammer

4. 4 shelters, 4 bålsteder med rist, 4 bordbænke-sæt, stort bålsted med siddestammer og madpakkehus

Etableringen af overnatningspladsen kræver også landzonetilladelse, vurdering i forhold til Natura2000, samt byggetilladelse. Ansøgninger hertil sendes parallelt til de relevante myndigheder.

Sorø Kommune har i mail af den 11. september 2020 udtalt:

Sorø Kommune kan anbefale det ansøgte projekt. Der har været efterspørgsel og ønske om shelters mv. i området længe.

Vi vil anbefale, at Fredningsnævnet i forbindelse med sagsbehandlingen undersøger, om der er andre interesser i området, der evt. skal tages hensyn til, f.eks. det nærliggende fugletårn og brugere af dette. Vi vil derfor anbefale, at Dof lokalforening (soroe@dof.dk) høres i forbindelse med vurdering af, om der skal tillades 4 shelters og madpakkerum eller om projektet skal nedskaleres.

Vi vil desuden anbefale, at der etableres toiletter, og det overvejes om parkeringspladsen skal udvides. Placering af shelters og madpakkehus er efter vores vurdering fin, da det placeres, hvor der tidligere lå bebyggelse.

Naturstyrelsen Storstrøm har til sin ansøgning om landzonetilladelse sendt Sorø Kommune en habitatvurdering, som Sorø Kommune i mail af 27. oktober 2020 har erklæret sig enig i:

Væsentlighedsvurdering af anlæg i Natura 2000-område i henhold til Habitatdirektivet

Suså og Tystrup-Bavelse sø

Se kort på bagsiden

Omfattende:

Natura 2000-område 163 Suså, Tystrup-Bavelse sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsemose

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 194		
Naturtyper:	Indlandssalteng* (1340)	Søbred med småurter (3130)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Å-mudderbanke (3270)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Urtebræmme (6430)	Avneknippemose* (7210)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på muld (9130)
	Ege-blandskov (9160)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
	Arter:	
	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Tytskallet malermusling (1032)	Bæklampret (1096)
	Pigsmørling (1149)	Stor vandsalamander (1166)
Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 93		
Fugle:	sædgås (T)	havørn (Y)
	kongeørn (T)	engsnarre (Y)
	isfugl (Y)	

Væsentlighedsvurdering af konkrete anlæg

Anlæg	Vurdering	Afværgeforanstaltninger
25. juni 2020 Etablering af overnatningsplads med fire shelters og et madpakkehus på byggetomten ved Suserupgård. Her vil mindre opvækst af græs og urter blevet slået af, for at skabe plads til anlægget og de besøgende.	Naturstyrelsen Storstrøm vurderer, at anlægget ikke vil medføre væsentlig negativ effekt på naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget. Arealet har tidligere været have til det daværende hus og rummer ikke nogle karakteristiske arter. Det vurderes ligeledes, at anlægget ikke vil medføre væsentlig negativ effekt på bilag IV-arter.	Ud over nærværende væsentlighedsvurdering skal anlægget godkendes i forhold til Tystrup-Bavelse fredningen reg. nr. 02606.02

DOF Sorø har i mail af 26. september 2020 udtalt

DOF - Sorø har den 14. september modtaget anmodning om udtalelse til sag fra Fredningsnævnet vedr. ansøgning om etablering af shelters og madpakkehus på grunden hvor Suserupgård lå. Af beskrivelsen fremgår endvidere at placeringen af shelters mv. og madpakkehus ligger indenfor Tystrup- Bavelse fredningen reg. nr. 02606.02

Af beskrivelsen fremgår det, at der søges om etablering af op til 4 Shelters med tilhørende bålsteder samt et madpakkehus. Dertil anbefaler Sorø kommune, at der etableres toiletter og at P -pladsen udvides.

DOF Vestsjælland noterer sig at området er et fredet område, hvortil der i dag er adgang for offentligheden. Til lige er Tystrup-Bavelse Søerne også udpeget specielt som et EU-Fuglebeskyttelsesområde (nr.93). Området huser en række ynglefugle, blandt andet Isfugl og i skovene nær ved og omkring Tystrup Sø ynglede der i 2019 og igen i år to havørnepar, der er sårbare overfor uro, støj og færdsel.

EU-udpegningen og fredningerne taler for en stram håndhævelse af fredningerne ikke mindst af hensyn til fuglelivet og imod, at man giver dispensation til de nye friluftsanlæg

Etablering af projektet i fuld skala kan således ikke anbefales. I stedet foreslås etableret 2 Shelters med til hørende bålsteder samt et mindre madpakkehus. Herved gives der fortsat adgang til området, men det vil være begrænset og primært være forbeholdt dagbesøgende.

Fredningsnævnet har foretaget en besigtigelse den 22. oktober 2020. Under denne besigtigelse udtalte Rolf Lehrmann på vegne Danmarks Naturfredningsforening, Sorø, at foreningen ligesom Dansk Ornitologisk Forening er betænkelig ved, om Suserup Skov – en urskov – med etablering af en større overnatningsplads kan blive overrendt. Foreningen kan derfor alene støtte etablering af to sheltere med bålsteder. Rolf Lehrmann mente ikke, at hverken isfugl eller havørn vil blive forstyrret af en shelterplads.

Matr.nr. 16 Lyng-Eskildstrup by, Lyng er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 20. april 1964 om fredning af områder ved Tystrups søs sydvestlige og nordlige bred i Tystrup, Lyng og Broby sogne, hvori det bl.a. er bestemt:

"Arealerne skal bevares i deres nuværende tilstand, således at ejendommenes karakter af landbrugs- og skovbrugsejendomme opretholdes.

Ændringer i terrænet eller i terrænformerne, herunder grus- og lergravning, opfyldning og planering er ikke tilladt, ligesom arealerne ikke må anvendes til oplagsplads.

Anlæg af veje er ikke tilladt uden tilladelse fra fredningsnævnet for Sorø amtsråds-kreds. Dette gælder dog ikke markveje anlagt som led i landbrugsdrift.

(...)

Etablering af teltejre, camping- og parkeringspladser udenfor arealer, som er godkendt dertil af fredningsnævnet for Sorø amtsråds-kreds, må ikke finde sted.

Vandløb må ikke opstemmes eller rørlægges. Om påtænkte foranstaltninger, der kan medføre væsentlige ændringer i vandstanden i Tystrup-Bavelse sø, skal meddelelse forud gives til fredningsnævnet for Sora amtsråds-kreds.

(...)

For de ejendommers vedkommende, der grænser op til Tystrup-Bavelse sø, gælder endvidere følgende bestemmelser:

"Søbreddens forløb må ikke ændres.

Rørskoven langs søen må ikke besejles af andre end søejere og lejere af jagt- og fiskerirettigheder. Skæring af tagrør må kun finde sted i tiden 1. december til 1. april.

I de tilfælde hvor fredningsnævnet for Sorø amtsråds-kreds i henhold til ovenstående bestemmelser er berettiget til at meddele en tilladelse, skal der forinden endelig afgørelse træffes indhentes en erklæring fra ministeriet for kulturelle anliggender.

Fra disse almindelige bestemmelser gælder dog følgende undtagelser:

(...)

Nævnets afgørelse:

Etablering af fire sheltere med bålsteder og bænkesæt samt af et madpakkehus er ikke i strid med fredningsbestemmelserne, ligesom de i naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 og stk. 3, nævnte forhold ikke taler mod at give dispensation.

Under hensyn hertil meddeler nævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, dispensation til at der etableres fire sheltere med fire mindre bålsteder med riste, fire bord- bænkesæt, og et større

bålsted samt af et madpakkehus, alt som beskrevet i ansøgningen, på vilkår, at der etableres toiletfaciliteter til brugere, og at brugere instrueres / informeres om, at færdsel i Suserup Skov alene må ske på stier og ikke som en fladefærdsel.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, jf. § 66, stk. 2.

Mogens Pedersen
Supplerende formand

Klagevejledning ved afgørelse om dispensation:

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

Adressaten for afgørelsen,
ejer af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
en berørt nationalparkfond,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkomelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førstestansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
 - 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.
- Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i parts-høring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Sorø Kommune
Teknik, Miljø og Drift, Plan og Byg
Rådhusvej 8
4180 Sorø

Att. Landskabsarkitekt Sidsel Marie Heje

**Fredningsnævnet for
Vestsjælland**

Vestensborg Allé 8
4800 Nykøbing F.

Tlf. 20 60 23 94
vestsjaelland@fredningsnaevn.dk

FN-VSJ-053-2021

Den 9. juli 2021

Tillægsafgørelse

Fredningsnævnet har den 18. november 2020 meddelt dispensation til at etablere en shelterplads med fire shelters, bålplads og madpakkehus på matr.nr. 3a Suserup by, Lyngø, beliggende Suserupvej 14, 4180 Sorø. Ejendommen ejes af Ingeborg Marianne Høgsbro.

Med mail af 29. juni 2021 har Sorø Kommune oplyst, at Naturstyrelsen ønsker at etablere en mindre plads. Af kommunens mail fremgår:

I har tidligere givet dispensation til, at der etableres fire sheltere med fire mindre bålsteder med riste, fire bordbænkesæt, og et større bålsted samt af et madpakkehus, på vilkår, at der etableres toiletfaciliteter til brugere, og at brugere instrueres / informeres om, at færdsel i Suserup Skov alene må ske på stier og ikke som en fladefærd.

Naturstyrelsen har imidlertid nedskaleret deres projekt, se mail nedenfor, samt vedhæftede bilag.

De søger nu om to sheltere med bålplads og borde/bænke-sæt samt madpakkehus. Derudover søger de om multitoilet, da etablering af toilet i den eksisterende bygning blev for dyrt (ikke adgang til kloak).

Der pågår pt. dialog omkring udformning af multitoilet, da vi stiller krav om tilgængelighed (handicaptolet).

Dette er derfor kun en høring og ikke en fremsendelse af projektet til behandling hos Fredningsnævnet.

Kan det reviderede projekt indeholdes i den eksisterende dispensation?
Kræver etablering af det reviderede projekt ny dispensation fra fredningen?
Kræver multitoilet en ny dispensation fra fredningen?

Har I spørgsmål til ovenstående, er I velkomne til at kontakte mig på mail eller telefon.

Naturstyrelsen Storstrøm har i mail af 12. maj 2021 skrevet til Sorø Kommune:

Så er vi igennem overvejelser ang. overnatningspladsen ved Suserupgård.

Vi søger om tilladelse til opførelse af 2 sheltere med tilhørende bålsted og bordbænkesæt samt et madpakkehus. Vedlagt situationsplan.

Vi søger også om tilladelse til et muldtoilet. Jf. Fredningsnævnets vilkår for dispensation (vedlagt)

Tegninger og fotos af muldtoilet er også vedlagt.

Jeg forventer, at der skal søges spillevandstilladelse til muldtoiletet.

Situationsplan

Primitivt toilet

Fredningsnævnets afgørelse.

Nedskaleringen af den shelterplads, som fredningsnævnet i november 2020 har meddelt dispensation til, er ikke i strid mod fredningsdeklarationens bestemmelser.

De i naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 og stk. 3, nævnte forhold taler ikke mod at give dispensation.

Under hensyn hertil meddeler fredningsnævnets supplerende formand i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, og forretningsordenens § 10, stk. 5, dispensation til to sheltere med bålplads og borde/bænke-sæt og et madpakkehus samt et multitoilet. Det er fortsat et vilkår, at der etableres toiletfaciliteter til brugere, og at brugere instrueres / informeres om, at færdsel i Suserup Skov alene må ske på stier og ikke som en fladefærdsel.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, jf. § 66, stk. 2.

Mogens Pedersen
Supplerende formand

Klagevejledning ved afgørelse om dispensation:

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

Adressaten for afgørelsen,
ejer af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
en berørt nationalparkfond,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,
og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
 - 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.
- Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.